

Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

► **B**   **UREDBA (ES) št. 1069/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA**
z dne 21. oktobra 2009

o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih)

(UL L 300, 14.11.2009, str. 1)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
► <u>M1</u>	Direktiva 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010	L 276	33	20.10.2010
► <u>M2</u>	Uredba Sveta (EU) št. 1385/2013 z dne 17. decembra 2013	L 354	86	28.12.2013

UREDBA (ES) št. 1069/2009 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 21. oktobra 2009

o določitvi zdravstvenih pravil za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi, ter razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1774/2002 (Uredba o živalskih stranskih proizvodih)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti člena 152(4)(b) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Komisije,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora ⁽¹⁾,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu s postopkom, določenim v členu 251 Pogodbe ⁽²⁾,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Živalski stranski proizvodi, ki niso namenjeni prehrani ljudi, so možen vir tveganj za javno zdravje in zdravje živali. Pretekle krize v zvezi z izbruhi slinavke in parkljevke, širjenje transmisivnih spongiformnih encefalopatij, kot je goveja spongiformna encefalopatija (BSE), in pojav dioksina v krmi, so pokazali, kakšne so posledice neustrezne uporabe nekaterih živalskih stranskih proizvodov za javno zdravje in zdravje živali, varnost prehranske in krmne verige ter zaupanje potrošnikov. Poleg tega imajo takšne krize lahko širši škodljiv vpliv na celotno družbo s svojim vplivom na socialno-ekonomski položaj kmetov in zadevnih industrijskih sektorjev ter na zaupanje potrošnikov v varnost proizvodov živalskega izvora. Izbruhi bolezni bi lahko imeli tudi negativne posledice za okolje, ne samo zaradi problemov z odstranjevanjem, temveč tudi glede biotske raznovrstnosti.
- (2) Živalski stranski proizvodi nastanejo v glavnem med klanjem živali za prehrano ljudi, pri proizvodnji proizvodov živalskega izvora, kot so mlečni izdelki, in pri odstranjevanju mrtvih živali in izvajanju ukrepov za nadzor bolezni. Ne glede na njihov izvor živalski stranski proizvodi predstavljajo možno tveganje za javno zdravje in zdravje živali ter okolje. To tveganje je treba ustrezno nadzirati bodisi z usmerjanjem takšnih proizvodov v varne sisteme odstranjevanja ali z uporabo za različne namene, če so izpolnjeni navedeni strogi pogoji, ki zmanjšajo zdravstveno tveganje.

⁽¹⁾ UL C 100, 30.4.2009, str. 133.

⁽²⁾ Mnenje Evropskega parlamenta z dne 24. aprila 2009 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in Sklep Sveta z dne 7. septembra 2009.

▼B

- (3) Odstranjevanje vseh živalskih stranskih proizvodov ni realistična možnost, saj bi to privedlo do nevzdržnih stroškov in tveganj za okolje. Nasprotno, jasno je, da je v interesu vseh državljanov, da je vrsta živalskih stranskih proizvodov varno uporabljena za različne uporabe na trajnostni način, če so zdravstvena tveganja zmanjšana na minimum. Velik izbor živalskih stranskih proizvodov se običajno uporablja v pomembnih proizvodnih sektorjih, kot so farmacevtska industrija, industrija krmil in usnja.
- (4) Nove tehnologije so povečale možnost uporabe živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov v številnih proizvodnih sektorjih, zlasti za pridobivanje energije. Vendar lahko uporaba teh novih tehnologij povzroči zdravstvena tveganja, ki jih je treba kar se da zmanjšati.
- (5) Zdravstvena pravila Skupnosti za zbiranje, prevoz, ravnanje z, obdelavo, pretvorbo, predelavo, skladiščenje, dajanje na trg, distribucijo, uporabo ali odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov bi bilo treba določiti v skladnem in celovitem okviru.
- (6) Navedena splošna pravila bi morala biti sorazmerna s tveganjem za javno zdravje in zdravje živali, ki ga živalski stranski proizvodi predstavljajo v različnih fazah, ko z njimi delajo nosilci dejavnosti, v celotni verigi od zbiranja do njihove uporabe ali odstranjevanja. Pravila bi morala tudi upoštevati tveganja za okolje med temi operacijami. Okvir Skupnosti bi moral vključiti zdravstvena pravila v zvezi z dajanjem na trg, vključno s trgovanjem znotraj Skupnosti in uvozom živalskih stranskih proizvodov, kadar je primerno.
- (7) V Uredbi (ES) št. 1774/2002 ⁽¹⁾ sta Evropski parlament in Svet določila pravila Skupnosti za živalske stranske proizvode, ki niso namenjeni prehrani ljudi. Na podlagi znanstvenih mnenj in ukrepov v skladu z belo knjigo Komisije z dne 12. januarja 2000 o varnosti hrane, je navedena uredba uvedla sklop pravil, katerih cilj je varnost prehranske in krmne verige ter ki dopolnjujejo zakonodajo Skupnosti na področju živil in krme. Navedena pravila so v Skupnosti znatno povišala raven zaščite pred tveganji v zvezi z živalskimi stranskimi proizvodi.
- (8) Uredba (ES) št. 1774/2002 je glede na stopnjo tveganja uvedla razvrstitev živalskih stranskih proizvodov v tri kategorije. Od nosilcev dejavnosti zahteva, da ločeno hranijo živalske stranske proizvode različnih kategorij, če želijo uporabiti živalske stranske proizvode, ki ne povzročajo velikega tveganja za javno zdravje ali zdravje živali, zlasti če so takšni proizvodi pridobljeni iz snovi, ki je primerna za prehrano ljudi. Navedena uredba je tudi uvedla načelo, da se s snovmi z visokim tveganjem ne bi smelo krmiti rejnih živali in da se s snovmi, pridobljenimi iz živali, ne sme krmiti živali iste vrste, iz katere so pridobljene. V skladu z navedeno uredbo lahko v krmno verigo vstopijo samo snovi, pridobljene iz živali, ki jih je pregledala veterinarska inšpekcija. Poleg tega Uredba določa pravila za standarde predelave, ki zagotavljajo manjša tveganja.

⁽¹⁾ UL L 273, 10.10.2002, str. 1.

▼B

- (9) V skladu s členom 35(2) Uredbe (ES) št. 1774/2002 mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročilo o ukrepih, ki so jih sprejele države članice za zagotovitev skladnosti z navedeno uredbo. Poročilo po potrebi spremljajo zakonodajni predlogi. Poročilo je bilo predloženo dne 21. oktobra 2005 in poudarja, da bi bilo treba načela Uredbe (ES) št. 1774/2002 ohraniti. Poleg tega je izpostavilo področja, za katera so v navedeni uredbi potrebne spremembe, zlasti pojasnitve glede uporabnosti pravil za končne proizvode, povezave z drugo zakonodajo Skupnosti in razvrstitvijo nekaterih snovi. Ugotovitve vrste misij za ugotavljanje dejstev, ki jih je izvedel Urad Komisije za prehrano in veterinarstvo (FVO) v državah članicah v letih 2004 in 2005, podpirajo te sklepe. Po mnenju FVO so potrebna izboljšanja glede sledljivosti toka živalskih stranskih proizvodov ter učinkovitosti in usklajevanja uradnega nadzora.
- (10) Znanstveni upravljalni odbor, ki ga je leta 2002 nasledila Evropska agencija za varnost hrane (EFSA), je sprejel vrsto mnenj glede živalskih stranskih proizvodov. Navedena mnenja kažejo potrebo po ohranitvi glavnih načel Uredbe (ES) št. 1774/2002; zlasti da v krmno verigo ne smejo vstopati živalski stranski proizvodi, pridobljeni iz živali, za katere je bilo ob pregledu zdravstvenega stanja ugotovljeno, da niso primerne za prehrano ljudi. Vendar se navedeni živalski stranski proizvodi lahko predelajo in uporabijo za proizvodnjo tehničnih ali industrijskih proizvodov pod posebnimi zdravstvenimi pogoji.
- (11) Sklepi predsedstva Sveta o poročilu Komisije z dne 21. oktobra 2005, ki so bili sprejeti decembra 2005, in nadaljnja posvetovanja, ki jih je izvedla Komisija, so poudarili, da bi bilo treba pravila iz Uredbe št. 1774/2002 izboljšati. Jasno bi bilo treba določiti glavne cilje pravil o živalskih stranskih proizvodih, in sicer glede nadzora tveganja za javno zdravje in zdravje živali ter zaščite varnosti prehranske in krmne verige. Določbe te uredbe bi morale omogočiti doseg navedenih ciljev.
- (12) Pravila o živalskih stranskih proizvodih iz te uredbe bi se morala uporabljati za proizvode, ki se po zakonodaji Skupnosti ne smejo uporabljati za prehrano ljudi, zlasti kadar niso v skladu z zakonodajo o higieni živil ali kadar se ne smejo dati na trg kot živila, ker so nevarna zaradi škodljivosti za zdravje ali neprimernosti za prehrano ljudi (živalski stranski proizvodi „po zakonu“). Navedena pravila pa bi se morala uporabljati tudi za proizvode živalskega izvora, ki so v skladu z določenimi pravili glede njihove možne uporabe za prehrano ljudi ali ki so surovine za proizvodnjo proizvodov za prehrano ljudi, čeprav so navsezadnje namenjeni za druge uporabe (živalski stranski proizvodi „po izbiri“).
- (13) Poleg tega bi se morala za preprečitev tveganj, ki izhajajo iz prosto živečih živali, za katere se sumi, da so bile okužene s prenosljivimi boleznimi, za telesa ali dele teles teh živali, uporabljati pravila iz te uredbe. Ta vključitev ne bi smela pomeniti obveznosti zbiranja in odstranjevanja teles prosto živečih

▼B

živali, ki so poginile ali bile ulovljene v svojem naravnem habitatu. Če se upošteva dobra lovska praksa, se lahko črevesje in drugi deli telesa divjadi varno odstranijo na kraju samem. Takšne prakse za zmanjševanje tveganj so v državah članicah dobro uveljavljene in v nekaterih primerih temeljijo na kulturnih tradicijah ali na nacionalni zakonodaji, ki ureja dejavnosti lovcev. Zakonodaja Skupnosti, zlasti Uredba (ES) št. 853/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o posebnih higienskih pravilih za živila živalskega izvora ⁽¹⁾ določa pravila za ravnanje z mesom in živalskimi stranskimi proizvodi divjadi. Ta pravila ravno tako prenesajo odgovornost za preprečevanje tveganja na usposobljene osebe, kot so lovci. Glede na možna tveganja za prehransko verigo naj bi za živalske stranske proizvode ubite divjadi veljala ta uredba le, če se za dajanje na trg takšne divjadi uporablja zakonodaja o higieni živil in vključuje operacije, ki jih opravijo obrati za ravnanje z divjadjo. Poleg tega bi morala živalske stranske proizvode za pripravo lovskih trofej urejati ta uredba, da bi se preprečila tveganja za zdravje živali, ki izhajajo iz takih stranskih proizvodov.

- (14) Pravila iz te uredbe bi se morala uporabljati za živalske stranske proizvode, pridobljene iz vodnih živali, razen snovi z ladij, ki delujejo v skladu zakonodajo Skupnosti o higieni živil. Zlasti bi bilo treba sprejeti ukrepe, ki ustrezajo tveganju v zvezi z ravnanjem in odstranjevanjem snovi, ki nastanejo na krovu ribiških plovil pri odstranitvi notranjih organov rib, ki kažejo znake bolezni. Takšne ukrepe za izvajanje te uredbe bi bilo treba sprejeti na podlagi ocene tveganja, ki jo izvede ustrezna znanstvena ustanova glede na razpoložljive dokaze v zvezi z učinkovitostjo določenih ukrepov za preprečevanje širjenja bolezni, ki se prenašajo na ljudi, zlasti določenih parazitov.
- (15) Zaradi omejenih tveganj, ki jih povzročajo snovi, uporabljene kot surova hrana za hišne živali na kmetiji, ali ki jih upravljavci živilskih obratov dobavijo končnim porabnikom, se pravila iz te uredbe ne bi smela uporabljati za določene dejavnosti, povezane s to surovo hrano za hišne živali.
- (16) Primerno je v tej uredbi pojasniti, katere živali se razvrstijo kot hišne živali, tako da se živalski stranski proizvodi iz takšnih živali ne uporabijo kot krma za rejne živali. Zlasti živali, ki jih gojijo za namene, ki niso rejni, kot so na primer hišni ljubljenci, bi se morali šteti za hišne živali.
- (17) Zaradi skladnosti zakonodaje Skupnosti bi bilo treba v tej uredbi uporabiti določene opredelitve pojmov iz Uredbe (ES) št. 999/2001 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2001 o določitvi predpisov za preprečevanje, nadzor in izkoreninjenje nekaterih transmisivnih spongiformnih encefalopatij ⁽²⁾ ter Direktive 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne

⁽¹⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 55.

⁽²⁾ UL L 147, 31.5.2001, str. 1.

▼B

19. novembra 2008 o odpadkih ⁽¹⁾. Treba bi bilo pojasniti sklicevanje na Direktivo Sveta 86/609/EGS z dne 24. novembra 1986 o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic o varstvu živali, ki se uporabljajo za poskusne in druge znanstvene namene ⁽²⁾.

- (18) Zaradi skladnosti zakonodaje Skupnosti bi bilo treba v tej uredbi uporabiti opredelitev pojma „vodnih živali“ kot je določena v Direktivi Sveta 2006/88/ES z dne 24. oktobra 2006 o zahtevah za zdravstveno varstvo živali in proizvodov iz ribogojstva ter o preprečevanju in nadzoru nekaterih bolezni pri vodnih živalih ⁽³⁾. Hkrati pa bi morale za vodne nevretenčarje, ki niso zajeti v tej opredelitvi in ne predstavljajo tveganja za prenos bolezni, veljati enake zahteve kot za vodne živali.
- (19) Direktiva Sveta 1999/31/ES z dne 26. aprila 1999 o odlaganju odpadkov na odlagališčih ⁽⁴⁾ določa pogoje za izdajo dovoljenja za odlagališče. Ta uredba bi morala zagotoviti odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov na odlagališčih, za katere je bilo izdano takšno dovoljenje.
- (20) Glavno odgovornost za izvajanje operacij v skladu s to uredbo bi morali imeti nosilci dejavnosti. Istočasno pa javni interes pri preprečevanju tveganj za javno zdravje in zdravje živali zahteva vzpostavitev sistema za zbiranje in odstranjevanje za zagotovitev varne uporabe ali varnega odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov, ki se ne smejo uporabiti ali se ne uporabljajo iz ekonomskih razlogov. Za obseg sistema zbiranja in odstranjevanja bi bilo treba upoštevati dejansko količino živalskih stranskih proizvodov, ki se v posameznih državah članicah povečuje. Previdnostno bi bilo treba upoštevati tudi potrebo po razširjenih odstranjevalnih zmogljivostih v primerih večjih izbruhov prenosljivih bolezni ali začasnih tehničnih okvar v obstoječih objektih za odstranjevanje. Državam članicam bi bilo treba dovoliti, da sodelujejo med seboj in tretjimi državami, pod pogojem da so cilji te uredbe doseženi.
- (21) Pomembno je, da se v življenjskem ciklusu živalskih stranskih proizvodov določi točka od katere bi se morale začeti uporabljati zahteve te uredbe. Ko proizvod postane živalski stranski proizvod, ne bi smel ponovno vstopiti v prehransko verigo. Posebne okoliščine se uporabljajo za ravnanje z določenimi surovinami, kot so kože, obdelane v obratih ali objektih, ki so istočasno vključeni v prehransko verigo in verigo živalskih stranskih proizvodov. V teh primerih bi bilo treba sprejeti potrebne ukrepe, da se s pomočjo ločevanja ublažijo morebitna tveganja za

⁽¹⁾ UL L 312, 22.11.2008, str. 3.

⁽²⁾ UL L 358, 18.12.1986, str. 1.

⁽³⁾ UL L 328, 24.11.2006, str. 14.

⁽⁴⁾ UL L 182, 16.7.1999, str. 1.

▼B

prehransko verigo, ki jih lahko povzroči navzkrižna kontaminacija. Za druge obrate bi bilo treba določiti pogoje, ki temeljijo na tveganju, da bi se zlasti z ločevanjem verige živalskih stranskih proizvodov in prehranske verige preprečila navzkrižna kontaminacija.

- (22) Zaradi pravne varnosti in ustreznega nadzora možnih tveganj bi bilo treba določiti končno točko v proizvodni verigi za proizvode, ki nimajo neposrednega pomena za varnost krmne verige. Za določene proizvode, ki jih ureja druga zakonodaja Skupnosti, bi bilo treba takšno končno točko določiti v stopnji proizvodnje. Proizvode, ki so dosegli to končno točko, bi bilo treba v skladu s to uredbo izvzeti iz nadzora po tej uredbi. Zlasti bi bilo treba omogočiti, da se proizvode po končni točki lahko da na trg brez omejitev iz te uredbe, z njimi pa ravnajo in jih prevažajo nosilci dejavnosti, ki niso bili odobreni ali registrirani v skladu s to uredbo.
- (23) Vendar pa bi bilo treba omogočiti, da se takšna končna točka lahko spremeni, zlasti v primeru novo-nastajajočih tveganj. Uredba (ES) št. 1774/2002 iz svojih zahtev izvzema določene proizvode, predvsem gvano, določene živalske kože, za katere so bile uporabljene različne oblike obdelave, kot je strojenje, in določene lovske trofeje. Podobne izjeme bi bilo treba v skladu z ustreznimi pogoji zagotoviti za izvedbene ukrepe, ki jih je treba sprejeti v skladu s to uredbo za proizvode kot so oleokemični proizvodi in končni proizvodi iz proizvodnje biodizla.
- (24) Za zagotovitev visoke ravni zaščite javnega zdravja in zdravja živali bi morale države članice še naprej sprejemati potrebne ukrepe za preprečevanje odpremljanja živalskih stranskih proizvodov iz območij ali obratov z omejitvami, zlasti v primerih izbruha ene od bolezni, navedenih v Direktivi Sveta 92/119/EGS z dne 17. decembra 1992 o splošnih ukrepih Skupnosti za nadzor nad določenimi živalskimi boleznimi in o posebnih ukrepih v primeru vezikularne bolezni prašičev ⁽¹⁾.
- (25) Operacije z živalskimi stranskimi proizvodi, ki lahko povzročijo visoko stopnjo tveganja za javno zdravje in zdravje živali, bi bilo treba izvajati samo v obratih ali objektih, ki jih je pristojni organ že vnaprej odobril za takšne operacije. Ta pogoj bi se moral uporabljati zlasti za predelovalne obrate ali objekte ter druge obrate ali objekte, ki ravnajo z živalskimi stranskimi proizvodi, ki so neposredno pomembni za varnost krmne verige, ali jih skladiščijo. Treba bi bilo dovoliti, da se v istem obratu ali objektu, če je preprečena navzkrižna kontaminacija, ravna z več kot eno kategorijo živalskih stranskih proizvodov. Treba bi bilo tudi dovoliti, da se ti pogoji spremenijo, če je količina snovi za odstranjevanje in predelavo povečana zaradi večjega izbruha bolezni, pod pogojem, da začasna uporaba pod takšnimi spremembami pogoji ne povzroči širjenja tveganja bolezni.

⁽¹⁾ UL L 62, 15.3.1993, str. 69.

▼B

- (26) Vendar takšne odobritve ne bi smele biti nujne za obrate ali objekte, ki predelujejo nekatere varne snovi ali ravnajo z njimi, kakor so snovi, ki so predelane do takšnega obsega, da ne povzročajo več tveganja za javno zdravje in zdravje živali. Takšne obrate ali objekte bi bilo treba registrirati, da se tako dovoli uraden nadzor nad tokom snovi in zagotovi njihova sledljivost. Ta zahteva po registraciji bi morala veljati tudi za nosilce dejavnosti, ki prevažajo živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode, razen če za njih ne velja več noben nadzor, od kar je določena končna točka v verigi.
- (27) Za obrate ali objekte bi bilo treba pristojnim organom za odobritev predložiti informacije in zagotoviti obisk na mestu samem, kar kaže, da bodo izpolnjene zahteve iz te uredbe glede infrastrukture in opreme obrata ali objekta, tako da bodo obvladana vsa tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravstvenim varstvom živali, ki izhajajo iz uporabljene predelave. Treba bi bilo omogočiti pogojno izdajanje odobritev, da bi se nosilec dejavnosti omogočilo, da odpravijo pomanjkljivosti preden obrat ali objekt dobi popolno odobritev.
- (28) Za obrate ali objekte, katerih delovanje je že bilo odobreno v skladu z zakonodajo Skupnosti o higieni živil, ni bi smela biti potrebna odobritev ali registracija v skladu s to uredbo, ker so že v odobritvah ali registracijah po zakonodaji Skupnosti upoštevani cilji te uredbe. Vendar pa bi morali obrati in objekti, ki so bili odobreni ali registrirani v skladu z zakonodajo o higieni živil, izpolnjevati zahteve te uredbe in biti pod uradnim nadzorom z namenom preverjanja, ali izpolnjujejo zahteve te uredbe.
- (29) Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi bi morali biti razvrščeni v tri kategorije, ki na podlagi ocen tveganja odražajo stopnjo tveganja za javno zdravje in zdravje živali. Medtem ko se živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi, ki pomenijo veliko tveganje, lahko uporabijo samo za namene zunaj krmne verige, bi bilo treba za te proizvode, ki pomenijo manjše tveganje, dovoliti uporabo v skladu z varnimi pogoji.
- (30) Napredek znanosti in tehnologije lahko privede do razvoja postopkov, ki izločijo ali čim bolj zmanjšajo tveganja za javno zdravje in zdravje živali. Možne bi morale biti spremembe seznamov živalskih stranskih proizvodov, določenih v tej uredbi, da se takšen napredek lahko upošteva. Pred vsakimi takšnimi spremembami in v skladu s splošnimi načeli zakonodaje Skupnosti, katere cilj je zagotoviti visoko raven zaščite javnega zdravja in zdravstvenega varstva živali, bi morala ustrezna znanstvena ustanova, kot so Evropska agencija za varnost hrane (EFSA), Evropska agencija za zdravila ali Znanstveni odbor za potrošniške proizvode, izvesti oceno tveganja, odvisno od živalskih stranskih proizvodov, za katero je treba tveganje oceniti. Vendar bi moralo biti jasno, da je treba z mešanico živalskih stranskih

▼B

proizvodov različnih kategorij ravnati v skladu s standardi, določenimi za delež v mešanici, ki sodi v kategorijo največjega tveganja.

- (31) Zaradi velikega tveganja za javno zdravje se živalski stranski proizvodi, ki pomenijo tveganje za transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE), zlasti ne bi smeli uporabiti za krmo. Ta omejitev bi se morala uporabljati tudi za prosto živeče živali, preko katerih se lahko nalezljiva bolezen prenaša. Omejitev glede uporabe živalskih stranskih proizvodov, ki pomenijo tveganje TSE, v krmi ne bi smela posegati v pravila za krmljenje iz Uredbe (ES) št. 999/2001.
- (32) Živalski stranski proizvodi iz živali, uporabljenih v preizkusih, opredeljenih v Direktivi 86/609/EGS, bi prav tako morali biti izključeni iz uporabe v krmi zaradi možnih tveganj, ki jih povzročajo ti živalski stranski proizvodi. Vendar države članice lahko dovolijo uporabo živalskih stranskih proizvodov iz živali, ki so bile uporabljene v preizkusih za testiranje novih krmnih dodatkov v skladu z Uredbo (ES) št. 1831/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2003 o dodatkih za uporabo v prehrani živali ⁽¹⁾.
- (33) Uporaba določenih snovi in proizvodov je v skladu z Uredbo Sveta (EGS) št. 2377/90 z dne 26. junija 1990 o določitvi postopka Skupnosti za določanje najvišjih mejnih vrednosti ostankov zdravil za uporabo v veterinarski medicini v živilih živalskega izvora ⁽²⁾ in Direktivo Sveta 96/22/ES z dne 29. aprila 1996 o prepovedi uporabe v živinoreji določenih snovi, ki imajo hormonalno ali tirostatično delovanje, in beta-agonistov ⁽³⁾ nezakonita. Poleg tega Direktiva Sveta 96/23/ES z dne 29. aprila 1996 o ukrepih za spremljanje nekaterih snovi in njihovih ostankov v živih živalih in v živalskih proizvodih ⁽⁴⁾ določa nadaljnja pravila o spremljanju nekaterih snovi in njihovih ostankov v živih živalih in v živalskih proizvodih. Direktiva 96/23/ES tudi določa pravila, ki se uporabljajo, kadar je ugotovljena prisotnost ostankov dovoljenih snovi in kontaminantov, ki presega določene dovoljene ravni. Za zagotovitev skladnosti zakonodaje Skupnosti, bi morali biti proizvodi živalskega izvora, v katerih so ugotovljene snovi, ki so v nasprotju z Uredbo (EGS) št. 2377/90 ter direktivama 96/22/ES in 96/23/ES, razvrščeni, kadar je to ustrezno, kot snovi kategorije 1 ali kategorije 2, glede na tveganje, ki ga povzročajo za prehransko in krmno verigo.
- (34) Gnoja in vsebine prebavnega trakta ne bi bilo treba odstranjevati, pod pogojem da se z ustrezno obdelavo zagotovi, da se med njihovo uporabo na zemljišču ne prenašajo bolezni. Živalski stranski proizvodi iz živali, ki poginejo na kmetiji, in živali, ki so ubite zaradi izkoreninjenja bolezni, se ne bi smele uporabljati

⁽¹⁾ UL L 268, 18.10.2003, str. 29.

⁽²⁾ UL L 224, 18.8.1990, str. 1.

⁽³⁾ UL L 125, 23.5.1996, str. 3.

⁽⁴⁾ UL L 125, 23.5.1996, str. 10.

▼B

v krmni verigi. Ta omejitev bi se morala uporabljati tudi za uvožene živalske stranske proizvode, ki so dovoljeni v Skupnosti, če na podlagi inšpekcijskega pregleda na mejnem prehodu Skupnosti niso v skladu z zakonodajo Skupnosti, ter za proizvode, ki med pregledi, izvedenimi znotraj Skupnosti, niso v skladu z veljavnimi zahtevami. Neupoštevanje Direktive 2000/13/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. marca 2000 o približevanju zakonodaje držav članic o označevanju, predstavljanju in oglaševanju živil⁽¹⁾ ter Uredbe (ES) št. 767/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o dajanju krme na trg in njeni uporabi⁽²⁾ ne bi smelo povzročati izključevanje proizvodov, predstavljenih za mejno kontrolo, iz krmne verige.

- (35) Od začetka veljavnosti Uredbe (ES) št. 1774/2002 avtomatična razvrstitev nekaterih živalskih stranskih proizvodov v kategorijo 2 resno omejuje njihove možne uporabe, čeprav niso nujno sorazmerne s tveganjem. Navedene živalske stranske proizvode bi zato bilo treba ustrezno prerazvrstiti v snovi kategorije 3, tako da se omogoči njihova uporaba za nekatere namene krmljenja. Za vse druge živalske stranske proizvode, ki niso na seznamu v eni od treh kategorij, bi bilo treba avtomatično razvrstitev med snovi kategorije 2 ohraniti iz previdnostnih razlogov, predvsem zato, da se poveča splošna izključitev takšnih snovi iz krmne verige rejnih živali, ki niso kožuharji.
- (36) Druga zakonodaja, ki je začela veljati po sprejetju Uredbe (ES) št. 178/2002 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2002 o določitvi splošnih načel in zahtevah živilske zakonodaje, ustanovitvi Evropske agencije za varnost hrane in postopkih, ki zadevajo varnost hrane⁽³⁾, in sicer Uredba (ES) št. 852/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o higieni živil⁽⁴⁾, Uredba (ES) št. 853/2004 in Uredba (ES) št. 183/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. januarja 2005 o zahtevah glede higiene krme⁽⁵⁾, ki jih dopolnjuje Uredba (ES) št. 1774/2002, določa, da imajo nosilci živilske dejavnosti in dejavnosti proizvodnje krme glavno odgovornost za usklajevanje z zakonodajo Skupnosti, katere cilj je zaščita javnega zdravja in zdravja živali. V skladu z navedeno zakonodajo bi morali nosilci dejavnosti, ki opravljajo dejavnosti v skladu s to uredbo, imeti tudi glavno odgovornost za zagotavljanje usklajenosti s to uredbo. Navedeno obveznost bi bilo treba še nadalje pojasniti in podrobno določiti glede sredstev, s katerimi se zagotavlja sledljivost, kot je ločeno zbiranje in usmerjanje živalskih stranskih proizvodov. Vzpostavljeni sistemi, ki na druge načine zagotavljajo sledljivost za proizvode, ki krožijo izključno na nacionalni ravni, bi morali še naprej delovati, če zagotavljajo enakovredne informacije. Treba bi si bilo močno prizadevati za spodbujanje elektronskih in drugih načinov dokumentacije, ki ne vključujejo pisne oblike, če zagotavljajo sledljivost.

⁽¹⁾ UL L 109, 6.5.2000, str. 29.

⁽²⁾ UL L 229, 1.9.2009, str. 1.

⁽³⁾ UL L 31, 1.2.2002, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 139, 30.4.2004, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 35, 8.2.2005, str. 1.

▼B

- (37) Potreben je sistem lastnih pregledov za zagotovitev, da so zahteve te uredbe izpolnjene znotraj obrata ali objekta. Med uradnimi nadzori bi morali pristojni organi upoštevati izvajanje lastnih pregledov. Lastne preglede bi bilo treba v določenih obratih ali objektih izvajati prek sistema, ki temelji na načelih analize tveganj in kritičnih nadzornih točk (HACCP). Načela HACCP bi morala temeljiti na izkušnjah izvajanja v skladu z zakonodajo Skupnosti o higieni živil in krme. V zvezi s tem bi lahko bile nacionalne smernice za dobro prakso koristno orodje za pospeševanje izvajanja načel HACCP in drugih vidikov te uredbe.
- (38) Živalski stranski proizvodi bi se morali uporabljati samo, če so tveganja za javno zdravje in zdravje živali zmanjšana na minimum med njihovo predelavo in dajanjem na trg pridobljenih proizvodov, izdelanih iz živalskih stranskih proizvodov. Če ta možnost ni izvedljiva, bi bilo treba živalske stranske proizvode odstraniti pod varnimi pogoji. Možnosti, ki so na voljo za uporabo živalskih stranskih proizvodov različnih kategorij, bi bilo treba pojasniti v skladu z drugo zakonodajo Skupnosti. Na splošno bi morale biti možnosti za kategorije največjega tveganja razpoložljive tudi za kategorije manjšega tveganja, razen če se uporabljajo posebne okoliščine glede tveganja, povezanega z določenimi živalskimi stranskimi proizvodi.
- (39) Odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov bi bilo treba izvajati v skladu z okoljsko zakonodajo v zvezi z odlaganjem in sežiganjem odpadkov. Za zagotovitev doslednosti bi bilo treba sežiganje izvajati v skladu z Direktivo 2000/76/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. decembra 2000 o sežiganju odpadkov ⁽¹⁾. Pri sosežiganju odpadkov – kot predelavi ali kot odstranjevanju – se upoštevajo podobni pogoji glede odobritve in delovanja kot za sežiganje odpadkov, zlasti mejne vrednosti emisij v zrak, izpust odpadnih voda in ostankov, zahteve v zvezi z nadzorom, spremljanjem ter merjenjem. Zato bi bilo treba neposredno sosežiganje brez prehodne predelave dovoliti za snovi vseh treh kategorij. Poleg tega bi bilo treba določiti posebne določbe, da bi se odobrile sežigalnice z nizko in visoko zmogljivostjo.
- (40) Uporabo živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov, kot so goriva v postopku zgorevanja, bi bilo treba dovoliti in se je ne bi smelo obravnavati kot odstranjevanje odpadkov. Vendar bi bilo treba takšno uporabo izvajati pod pogoji, ki zagotavljajo zaščito javnega zdravja in zdravja živali, kakor tudi ustrezne okoljske standarde.
- (41) Ta uredba bi morala zagotoviti možnost določitve parametrov za metode predelave živalskih stranskih proizvodov glede časa, temperature in pritiska, zlasti za metode, znane kot metode od 2 do 7 iz Uredbe (ES) št. 1774/2002.

⁽¹⁾ UL L 332, 28.12.2000, str. 91.

▼B

- (42) Lupine lupinarjev, iz katerih je bilo odstranjeno mehko tkivo ali meso, bi bilo treba izključiti iz področja uporabe te uredbe. Zaradi različnih praks v Skupnosti glede odstranitve takšnega mehkega tkiva ali mesa iz lupin, bi bilo treba omogočiti uporabo lupin, iz katerih ni bilo v celoti odstranjeno mehko tkivo ali meso, če takšna uporaba ne povzroča tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali. Nacionalna navodila za dobro prakso lahko prispevajo k razširjanju znanja glede ustreznih pogojev, pod katerimi bi bila takšna uporaba možna.
- (43) Glede na omejeno tveganje za javno zdravje in zdravje živali zaradi takšnih proizvodov bi moral pristojni organ imeti možnost, da dovoli pripravo biodinamičnih pripravkov iz snovi kategorije 2 in kategorije 3 iz Uredbe Sveta (ES) št. 834/2007 z dne 28. junija 2007 o ekološki pridelavi in označevanju ekoloških proizvodov ⁽¹⁾.
- (44) Nove tehnologije, ki se razvijajo, omogočajo ugodne načine za proizvodnjo energije na podlagi živalskih stranskih proizvodov ali za zagotavljanje varnega odstranjevanja takšnih proizvodov. Varno odstranjevanje lahko poteka s kombinacijo metod za varno izoliranje živalskih stranskih proizvodov na kraju samem z uveljavljenimi metodami odstranjevanja in z združevanjem odobrenih pridelovalnih parametrov z novimi standardi, ki so bili pozitivno ocenjeni. Da bi se upošteval znanstveni in tehnološki napredek na tem področju, bi bilo treba takšne tehnologije dovoliti kot alternativne metode za odstranjevanje ali uporabo živalskih stranskih proizvodov po vsej Skupnosti. Če je tehnološki postopek oblikoval posameznik, bi morala vloga, ki jo je preveril pristojni organ, pred izdajo takšnega dovoljenja pregledati EFSA za zagotovitev, da je ocena možnega zmanjšanja tveganja postopka izvedena in da so ohranjene pravice posameznikov, vključno z zaupnostjo poslovnih informacij. Treba bi bilo sprejeti standarden format za vlogo, da bi vložnikom zagotovili nasvete. Ker pa je navedeni dokument samo okvirjen, ga bi bilo treba sprejeti v skladu s svetovalnim postopkom v sodelovanju z EFSA.
- (45) Primerno je, da se pojasnijo zahteve, ki se uporabljajo za dajanje na trg živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, namenjenih za krmo ali organska gnojila ter sredstva za izboljšanje rodovitnosti tal, da se zagotovi varstvo prehranske in krmne verige. Samo snovi kategorije 3 bi se smele uporabljati za krmo rejnih živali, ki niso kožuharji. Gnojila, proizvedena iz živalskih stranskih proizvodov, lahko vplivajo na varnost krmne in prehranske verige. Kadar so proizvedeni iz mesno-kostne moke iz snovi kategorije 2 ali iz predelanih živalskih beljakovin, bi bilo treba dodati komponento, kot je anorganska ali neprebavljiva snov, da se prepreči njihova neposredna uporaba za namene krmljenja. Takšnega mešanja se ne bi smelo zahtevati, če sta sestava ali pakiranje proizvodov, zlasti proizvodov, namenjenih

⁽¹⁾ UL L 189, 20.7.2007, str. 1.

▼B

končnim potrošnikom, takšna, da preprečujeta zlorabo proizvodov za namene krmljenja. Pri določanju sestavin bi bilo treba upoštevati različne okoliščine v zvezi s podnebjem in zemljo ter cilj uporabe določenih gnojil.

- (46) Uredba (ES) št. 1523/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2007 o prepovedi dajanja v promet ter uvoza v Skupnost ali izvoza iz Skupnosti krzna mačk in psov ter izdelkov, ki vsebujejo tako krzno ⁽¹⁾, določa splošno prepoved dajanja v promet ter uvoza in izvoza krzna mačk in psov ter izdelkov, ki vsebujejo takšno krzno. Vendar ta prepoved ne bi smela vplivati na obveznost iz te uredbe, da je treba odstranjovati živalske stranske proizvode mačk in psov, vključno s krznom.
- (47) Spodbujanje znanosti, raziskav in umetniških dejavnosti lahko zahteva uporabo živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov vseh kategorij, včasih v količinah, ki so manjše od tistih v trgovinski menjavi. Za olajšanje uvoza in uporabe takšnih živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov bi moral pristojni organ imeti možnost, da določi pogoje za takšne operacije na podlagi posameznega primera. Kadar je potrebno ukrepanje na ravni Skupnosti, bi bilo treba določiti usklajene pogoje.
- (48) Uredba (ES) št. 1774/2002 vsebuje podrobne določbe, ki z odstopanjem dovoljujejo, da se s snovmi kategorije 2 in kategorije 3 krmi nekatere živali v živalskih vrtovih. Podobne določbe bi bilo treba določiti v tej uredbi in odobriti snovi kategorije 1 za hranjenje ter jih dopolniti z možnostjo določitve podrobnih pravil za nadzor vseh možnih tveganj za javno zdravje in zdravje živali.
- (49) Uredba (ES) št. 1774/2002 dovoljuje snovi kategorije 1 za hranjenje ogroženih ali zaščitenih ptic iz vrst mrhovinarjev ali drugih vrst v njihovem naravnem habitatu za spodbujanje biotske raznovrstnosti. Da bi zagotovili ustrezen način za ohranitev teh vrst, bi bilo treba to prakso hranjenja dovoliti še naprej v okviru te uredbe v skladu s pogoji, določenimi za preprečevanje širjenja bolezni. Hkrati bi bilo treba v izvedbenih ukrepih določiti pogoje za zdravje, ki dovoljujejo uporabo takšnih snovi kategorije 1 za hranjenje v obsežnih sistemih za pašo in za hranjenje drugih mesojedih vrst, kot so medvedi in volkovi. Pomembno je, da ti pogoji za zdravje upoštevajo naravne prehranjevalne vzorce teh vrst kot tudi cilje Skupnosti za spodbujanje biotske raznovrstnosti, kot je omenjeno v sporočilu Komisije z dne 22. maja 2006 z naslovom „Omejitev upada biološke raznovrstnosti do leta 2010 in v obdobju po njem“.
- (50) Zakopavanje in sežiganje živalskih stranskih proizvodov, zlasti mrtvih živali, se lahko upraviči v posebnih okoliščinah, zlasti v oddaljenih območjih ali v razmerah obvladovanja bolezni, ki zahtevajo nujno odstranitev živali, ubitih v okviru ukrepa za obvladovanje izbruha nevarne prenosljive bolezni. Zlasti bi bilo treba odobriti odstranjevanje na mestu samem pod posebnimi

⁽¹⁾ UL L 343, 27.12.2007, str. 1.

▼B

pogoji, ker v posamezni regiji ali državi članici ni kafilerije ali sežigalnice, lahko to pomeni omejitev možnosti obvladovanja bolezni.

- (51) Sedanje odstopanje v zvezi z zakopavanjem in sežiganjem živalskih stranskih proizvodov bi bilo treba razširiti na območja, do katerih je dostop skoraj nemogoč ali pomeni tveganje za zdravje in varnost osebja, ki takšne proizvode zbira. Izkušnje, pridobljene pri uporabi Uredbe (ES) št. 1774/2002 in na podlagi naravnih nesreč, kot so gozdni požari in poplave v določenih državah članicah, so pokazale, da je odstranitev z zakopavanjem ali sežiganjem na kraju samem v takšnih izrednih razmerah lahko upravičeno, da se zagotovi hitra odstranitev živali in preprečitev širjenja nevarnosti bolezni. Celoten obseg oddaljenih območij v posamezni državi članici bi bilo treba omejiti na podlagi izkušenj, pridobljenih z uporabo Uredbe (ES) št. 999/2001, tako da se zagotovi upoštevanje splošne obveznosti razpolaganja na kraju samem z ustreznim sistemom za odstranjevanje, ki je v skladu s pravili iz te uredbe.
- (52) Določenim obratom, ki ravnajo samo z majhnimi količinami živalskih stranskih proizvodov, ki ne pomenijo tveganja za javno zdravje in zdravje živali, bi bilo treba dovoliti, da takšne živalske stranske proizvode pod uradnim nadzorom odstranjujejo na druge načine, ki niso odstranjevanje v skladu s to uredbo. Vendar pa bi bilo treba merila za takšne izjemne okoliščine določiti na ravni Skupnosti, da se zagotovi njihova enotna uporaba na podlagi dejanskega stanja določenih sektorjev in razpoložljivosti drugih sistemov za odstranjevanje v določenih državah članicah.
- (53) Za zagotovitev pravne varnosti bi bilo treba natančno določiti možne ukrepe, ki jih pristojni organ lahko sprejme pri izvajanju uradnega nadzora, zlasti glede začasne ali dokončne prepovedi delovanja ali izvajanja pogojev za zagotovitev ustrezne uporabe te uredbe. Ta uradni nadzor bi bilo treba izvajati v okviru večletnih načrtov za nadzor v skladu z Uredbo (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali ⁽¹⁾.
- (54) Za zagotovitev, da lahko država članica nadzoruje količino snovi, ki je za odstranjevanje vnesena na njeno ozemlje, bi moral pristojni organ dovoliti prejem takšnih snovi na njeno ozemlje.
- (55) Za zagotovitev obvladovanja možnih tveganj se lahko določita sterilizacija pod pritiskom ali dodatni prevozni pogoji. Za zagotovitev sledljivosti in sodelovanja med pristojnimi organi držav članic, ki nadzirajo odpremo živalskih stranskih proizvodov ali iz njih pridobljenih proizvodov, bi bilo treba uporabljati sistem

⁽¹⁾ UL L 165, 30.4.2004, str. 1.

▼B

Traces, uveden z Odločbo Komisije 2004/292/ES ⁽¹⁾ za zagotovitev informacij o odpremah snovi kategorije 1 in kategorije 2, mesno-kostne moke ali živalske maščobe, pridobljenih iz snovi kategorije 1 in kategorije 2, in predelanih živalskih beljakovin, pridobljenih iz snovi kategorije 3. Za snovi, ki so običajno poslani v manjših količinah za raziskovalne, izobraževalne, umetniške ali diagnostične namene, bi bilo treba določiti posebne pogoje za lažji premik teh snovi znotraj Skupnosti. Dvostranske sporazume za poenostavljanje nadzora snovi, ki se prenašajo med državami članicami, ki si delijo skupno mejo, bi bilo treba dovoliti v posebnih okoliščinah.

- (56) Za olajšanje prevoza pošiljk prek tretjih držav, ki mejijo na več kot eno državo članico, bi bilo treba uvesti posebno ureditev odpremljanja pošiljk z ozemlja ene države članice v drugo prek ozemlja tretje države, zlasti za zagotovitev, da so pošiljke ob ponovnem vstopu na ozemlje Skupnosti veterinarsko pregledane v skladu z Direktivo Sveta 89/662/EGS z dne 11. decembra 1989 o veterinarskih pregledih v trgovini znotraj Skupnosti glede na vzpostavitev notranjega trga ⁽²⁾.
- (57) Zaradi skladnosti zakonodaje Skupnosti je treba pojasniti odnos med pravili iz te uredbe in zakonodajo Skupnosti glede odpadkov. Zlasti bi bilo treba zagotoviti skladnost s prepovedmi izvoza odpadkov iz Uredbe (ES) št. 1013/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. junija 2006 o pošiljkah odpadkov ⁽³⁾. Za preprečitev možnih škodljivih posledic za okolje bi bilo treba prepovedati izvoz živalskih stranskih proizvodov in iz njih pridobljenih proizvodov, namenjenih za odstranjevanje s sežiganjem in odlaganjem na odlagališčih. Izvoz živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov bi bilo treba tudi preprečiti, kadar so namenjeni za uporabo v objektih za pridobivanje bioplina ali kompostiranje v tretjih državah, ki niso članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD), da se preprečijo možni škodljivi vplivi na okolje in tveganja za javno zdravje in zdravje živali. Pri uporabi določb za odstopanje od prepovedi izvoza bi morala Komisija v svojih sklepih v celoti upoštevati Baselsko konvencijo o nadzoru prehoda nevarnih odpadkov preko meja in njihovega odstranjevanja, kot je sklenila Skupnost v Sklepu Sveta 93/98/EGS ⁽⁴⁾ ter spremembo te konvencije v Odločbi III/1 konference pogodbenic, kakor ju je odobrila Skupnost s Sklepom Sveta 97/640/ES ⁽⁵⁾ ter izvedla z Uredbo (ES) št. 1013/2006.
- (58) Poleg tega bi bilo treba zagotoviti, da so živalski stranski proizvodi, mešani ali kontaminirani z nevarnimi odpadki, kakor so navedeni v Odločbi Komisije 2000/532/ES z dne 3. maja 2000 o nadomestitvi Odločbe 94/3/ES o oblikovanju seznama odpadkov skladno s členom 1(a) Direktive Sveta 75/442/EGS o odpadkih in Odločbe Sveta 94/904/ES o oblikovanju seznama

⁽¹⁾ UL L 94, 31.3.2004, str. 63.

⁽²⁾ UL L 395, 30.12.1989, str. 13.

⁽³⁾ UL L 190, 12.7.2006, str. 1.

⁽⁴⁾ UL L 39, 16.2.1993, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 272, 4.10.1997, str. 45.

▼B

nevarnih odpadkov skladno s členom 1(4) Direktive Sveta 91/689/EGS o nevarnih odpadkih⁽¹⁾, uvoženi, izvoženi ali odpredelani samo med državami članicami v skladu z Uredbo (ES) št. 1013/2006. Poleg tega je treba tudi določiti pravila o odpremah takšnih snovi znotraj države članice.

- (59) Komisiji bi moralo biti omogočeno izvajanje nadzora v državah članicah. Nadzor Skupnosti v tretjih državah bi bilo treba izvajati v skladu z Uredbo (ES) št. 882/2004.
- (60) Uvoz živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov v Skupnost ter tranzit takšnih snovi bi bilo treba izvajati v skladu s pravili, ki so vsaj tako stroga kot tista, ki veljajo znotraj Skupnosti. Druga možnost je, da se pravila, ki veljajo za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode v tretjih državah, lahko priznajo kot enakovredna pravilom iz zakonodaje Skupnosti. Za proizvode, ki so namenjeni za uporabo zunaj krmne verige, bi se moral uporabljati poenostavljen sklop pravil za uvoz zaradi možnega tveganja, ki ga povzročajo.
- (61) Zakonodaja Skupnosti o izdelavi pridobljenih proizvodov, namenjenih za uporabo kot kozmetični izdelki, zdravila ali medicinski pripomočki, vsebuje celovit okvir za dajanje takšnih proizvodov na trg: Direktiva Sveta 76/768/EGS z dne 27. julija 1976 o približevanju zakonodaje držav članic v zvezi s kozmetičnimi izdelki⁽²⁾, Direktiva 2001/83/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v humani medicini⁽³⁾, Direktiva 2001/82/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. novembra 2001 o zakoniku Skupnosti o zdravilih za uporabo v veterinarski medicini⁽⁴⁾, Direktiva Sveta 90/385/EGS z dne 20. junija 1990 o približevanju zakonodaje držav članic o aktivnih medicinskih pripomočkih za vsaditev⁽⁵⁾, Direktiva Sveta 93/42/EGS z dne 14. junija 1993 o medicinskih pripomočkih⁽⁶⁾ in Direktiva 98/79/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 1998 o in vitro diagnostičnih medicinskih pripomočkih⁽⁷⁾ („posebne direktive“). Vendar posebne direktive o kozmetičnih izdelkih in medicinskih pripomočkih ne zagotavljajo varstva pred tveganji za zdravje živali. V takšnih primerih bi se morala za ta tveganja uporabljati ta uredba in omogočiti bi bilo treba zaščitne ukrepe v skladu z Uredbo (ES) št. 178/2002.
- (62) Za živalske stranske proizvode ali iz njih pridobljene proizvode, ki so dobavljeni kot sestavine za izdelavo takšnih pridobljenih proizvodov, bi morale veljati tudi zahteve posebnih direktiv, če določajo pravila za javno zdravje in zdravje živali. Navedene posebne direktive že urejajo vhodne snovi živalskega izvora, ki se lahko uporabijo za proizvodnjo zadevnih proizvodov, pridobljenih iz živalskih stranskih proizvodov, in določajo nekatere pogoje za zagotovitev zaščite javnega zdravja ali zdravja živali.

⁽¹⁾ UL L 226, 6.9.2000, str. 3.

⁽²⁾ UL L 262, 27.9.1976, str. 169.

⁽³⁾ UL L 311, 28.11.2001, str. 67.

⁽⁴⁾ UL L 311, 28.11.2001, str. 1.

⁽⁵⁾ UL L 189, 20.7.1990, str. 17.

⁽⁶⁾ UL L 169, 12.7.1993, str. 1.

⁽⁷⁾ UL L 331, 7.12.1998, str. 1.

▼B

Zlasti Direktiva 76/768/EGS izključuje snovi kategorije 1 in kategorije 2 kot sestavine kozmetičnih izdelkov ter obvezuje proizvajalce, da uporabijo dobre proizvodne prakse. Direktiva Komisije 2003/32/ES ⁽¹⁾ uvaja podrobne tehnične zahteve za medicinske pripomočke, izdelane z uporabo tkiv živalskega izvora.

- (63) Vendar, kadar navedeni pogoji v posebnih direktivah še niso bili določeni ali kadar ne zajemajo določenih tveganj v zvezi z javnim zdravjem ali zdravjem živali, bi se morala uporabljati ta uredba ter bi morala biti omogočena uporaba zaščitnih ukrepov v skladu z Uredbo (ES) št. 178/2002.
- (64) Nekateri pridobljeni proizvodi ne vstopijo v krmno verigo ali se ne uporabljajo za zemljišča, na katerih se pasejo rejne živali ali se kosijo krmne rastline. Takšni pridobljeni proizvodi vključujejo proizvode za tehnično uporabo, kot so strojene živalske kože za proizvodnjo usnja, predelana volna za tekstilno industrijo, kostni proizvodi za lepilo in predelane snovi, namenjene za hrano za hišne živali. Nosilec dejavnosti bi bilo treba dovoliti dajanje takšnih proizvodov na trg, če so pridobljeni iz surovin, ki ne zahtevajo nobene obdelave, ali če obdelava ali končna uporaba obdelane snovi zagotavljata ustrezno obvladovanje tveganja.
- (65) V številnih državah so bila ugotovljena določena neizvajanja pravil iz Uredbe (ES) št. 1774/2002. Zato so poleg strogega izvajanja navedenih pravil potrebne še kazenske in druge sankcije za nosilce dejavnosti, ki ne upoštevajo navedenih pravil. Zato morajo države članice določiti pravila o kaznih za kršitve te uredbe.
- (66) Ker cilja te uredbe, in sicer določitev pravil o javnem zdravju in zdravju živali za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, da se prepreči in zmanjša tveganja za javno zdravje in zdravje živali, ki jih povzročajo ti proizvodi in zlasti za varovanje varnosti prehranske in krmne verige, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in jih lažje doseže Skupnost, lahko Skupnost sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega okvirov, ki so potrebni za doseganje navedenega cilja.
- (67) Za povečanje pravne varnosti in glede na splošni cilj Komisije, da poenostavi zakonodajo Skupnosti, bi bilo treba v tej uredbi določiti skladen okvir pravil ob upoštevanju pravil iz Uredbe (ES) št. 1774/2002 kakor tudi izkušenj in napredka od začetka

⁽¹⁾ UL L 105, 26.4.2003, str. 18.

▼B

veljavnosti navedene uredbe. Uredbo (ES) št. 1774/2002 bi bilo treba zato razveljaviti in nadomestiti s to uredbo.

- (68) Ukrepe, potrebne za izvajanje te uredbe, bi bilo treba sprejeti v skladu s Sklepom Sveta 1999/468/ES z dne 28. junija 1999 o določitvi postopkov za uresničevanje Komisiji podeljenih izvedbenih pooblastil ⁽¹⁾.
- (69) Za izboljšanje skladnosti in jasnosti zakonodaje Skupnosti bi bilo treba v ločenih izvedbenih aktih določiti tehnična pravila o posebnih operacijah, ki vključujejo živalske stranske proizvode, in so sedaj določeni v Uredbi (ES) št. 1774/2002 in v izvedbenih ukrepih, ki jih je sprejela Komisija na podlagi navedene uredbe ⁽²⁾. Posvetovanje s potrošniki in zadevnimi socialno-strokovnimi krogi ter njihovo informiranje o vprašanih v zvezi s to uredbo, bi bilo treba izvesti v skladu s Sklepom Komisije 2004/613/ES z dne 6. avgusta 2004 o ustanovitvi svetovalne skupine za prehranjevalno verigo ter zdravstveno varstvo živali in rastlin ⁽³⁾.
- (70) Zlasti bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejetje pravil o določanju končne točke v proizvodni verigi določenih pridobljenih proizvodov in določanje takšne končne točke za določene druge pridobljene proizvode, pravil o upoštevanju nevarnih prenosljivih boleznih, ob prisotnosti katerih se ne sme dovoliti odpremljanje živalskih stranskih proizvodov in iz njih pridobljenih proizvodov in/ali pogojev, ki dovoljujejo takšno odpremljanje, ukrepov, ki spreminjajo kategorizacijo živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, ukrepov v zvezi z omejitvami o uporabi in odstranjevanju živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, ukrepov, ki določajo pogoje za uporabo določenih odstopanj glede uporabe, zbiranja in odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov ter ukrepov, ki dovoljujejo ali prepovedujejo določeno alternativno metodo za uporabo ali odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov.
- (71) Poleg tega bi bilo treba Komisiji podeliti pooblastila za sprejetje natančnejših pravil v zvezi z zbiranjem in prevozom živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, infrastrukturo, opremo in higienskimi zahtevami za objekte in obrate, ki ravnajo z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi, pogoji in tehničnimi zahtevami za ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi, skupaj z dokazi, ki jih

⁽¹⁾ UL L 184, 17.7.1999, str. 23.

⁽²⁾ Uredba (ES) št. 811/2003 o prepovedi recikliranja znotraj iste živalske vrste za ribe, zakopavanja in sežiganja živalskih stranskih proizvodov (UL L 117, 13.5.2003, str. 14); Odločba 2003/322/ES o hranjenju nekaterih ptic mrhovinarj z nekaterimi snovmi kategorije 1 (UL L 117, 13.5.2003, str. 32); Odločba 2003/324/ES o odstopanju od prepovedi recikliranja znotraj iste živalske vrste za kožuharje (UL L 117, 13.5.2003, str. 37); Uredba (ES) št. 92/2005 o načinih odstranjevanja oziroma uporabe (UL L 19, 21.1.2005, str. 27); Uredba (ES) št. 181/2006 o organskih gnojilih in sredstvih za izboljšanje tal razen hlevskega gnoja (UL L 29, 2.2.2006, str. 31); Uredba (ES) št. 1192/2006 o seznamih odobrenih obratov (UL L 215, 5.8.2006, str. 10); Uredba št. 2007/2006 o uvozu in tranzitu nekaterih vmesnih proizvodih, pridobljenih iz snovi kategorije 3 (UL L 379, 28.12.2006, str. 98).

⁽³⁾ UL L 275, 25.8.2004, str. 17.

▼B

je treba predložiti za validacijo takšne obdelave, pogoji za dajanje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov na trg, zahtevami v zvezi z zagotavljanjem varnega izvora, varne obdelave in varne končne uporabe, pogoji za uvoz in tranzit ter izvoz živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, natančnimi dogovori za izvajanje uradnih nadzorov, skupaj s pravili o referenčnih metodah za mikrobiološke analize in pogoji za nadzor odpremljanja določenih živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov med državami članicami. Ker so ti ukrepi splošnega obsega in so namenjeni spreminjanju nebitstvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebitstvenimi določbami, jih je treba sprejeti v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 5a Sklepa 1999/468/ES.

- (72) Zaradi učinkovitosti bi bilo treba normalne časovne omejitve za regulativni postopek s pregledom skrajšati za sprejetje ukrepov, ki določajo pogoje za odpremljanje živalskih stranskih proizvodov iz omejenih kmetij, objektov ali območij. V nujnih primerih bi bilo treba uporabiti nujni postopek iz člena 5a(6) Sklepa 1999/468/ES za sprejetje ukrepov, ki določajo končno točko v proizvodni verigi določenih proizvodov –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

NASLOV I

SPLOŠNE DOLOČBE

POGLAVJE I

Skupne določbe

Oddelek 1

Vsebina, področje uporabe in opredelitev pojmov

Člen 1

Vsebina

Ta uredba določa pravila v zvezi javnim zdravjem in zdravjem živali za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, da se preprečijo in zmanjšajo na minimum tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, ki jih povzročajo ti proizvodi, ter zlasti zaščititi varnost prehranske in krmne verige.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta uredba se uporablja za:

- (a) živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode, ki so po zakonodaji Skupnosti izključeni iz prehrane ljudi, ter

▼B

- (b) naslednje proizvode, ki so na podlagi dokončne odločitve nosilca dejavnosti namenjeni uporabi, ki ni prehrana ljudi:
- (i) proizvodi živalskega izvora, ki so po zakonodaji Skupnosti lahko namenjeni za prehrano ljudi;
  - (ii) surovine za proizvodnjo proizvodov živalskega izvora.
2. Ta uredba se ne uporablja za naslednje živalske stranske proizvode:
- (a) za cela telesa ali dele prosto živečih živali, razen divjadi, za katere ne obstaja sum, da so okužene z nalezljivo boleznijo, ki se prenaša na ljudi ali živali, razen vodnih živali, ulovljenih v tržne namene;
  - (b) cela telesa ali dele divjadi, ki v skladu z dobro lovsko prakso potem, ko so bile ubite, niso bile vključene v zbiranje, brez poseganja v Uredbo (ES) št. 853/2004;
  - (c) za živalske stranske proizvode iz divjadi in divjačinskega mesa iz člena 1(3)(e) Uredbe (ES) št. 853/2004;
  - (d) jajčne celice, zarodke in živalsko seme za vzrejne namene;
  - (e) surovo mleko, kolostrum in iz njih pridobljene proizvode, ki so pridobljeni, se hranijo, so odstranjeni ali uporabljeni na kmetiji izvora;
  - (f) lupine lupinarjev, iz katerih je bilo odstranjeno mehko tkivo in meso;
  - (g) odpadke iz gostinskih dejavnosti, razen če:
    - (i) so iz prevoznih sredstev v mednarodnem prometu;
    - (ii) so namenjeni za krmljenje;
    - (iii) so namenjeni predelavi s sterilizacijo pod pritiskom ali predelovalnih metodah iz točke (b) prvega pododstavka člena 15(1) ali za pretvorbo v bioplin ali kompost;
  - (h) brez poseganja v okoljsko zakonodajo Skupnosti, snovi s plovil, ki so v skladu z uredbama (ES) št. 852/2004 in (ES) št. 853/2004, ki so nastale med ribolovnimi operacijami in so odstranjene v morje, razen snovi, pridobljenih na krovu pri odstranitvi notranjih organov rib, ki kažejo znake bolezni, vključno s paraziti, ki se prenašajo na ljudi;
  - (i) surovo hrano za hišne živali iz maloprodajnih trgovin, kjer se razsek in skladiščenje izvajata le za namene oskrbe potrošnikov neposredno na kraju samem;
  - (j) surovo hrano za hišne živali iz živali, zaklanih na kmetiji izvora in namenjenih za zasebno domačo prehrano, ter

▼B

(k) izločki in urin, razen gnoja in nemineraliziranega gvana.

3. Ta uredba ne posega v veterinarsko zakonodajo Skupnosti, katere cilj je obvladovanje in izkoreninjenje boleznih živali.

*Člen 3***Opredelitev pojmov**

Za namene te uredbe se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „živalski stranski proizvodi“ pomenijo cela telesa ali dele živali, proizvode živalskega izvora ali druge proizvode, pridobljene iz živali, ki niso namenjeni prehrani ljudi, vključno z jajčnimi celicami, zarodki in živalskim semenom;
2. „pridobljeni proizvodi“ pomenijo proizvode, pridobljene pri eni ali več obdelav, pretvorbah ali fazah predelave živalskih stranskih proizvodov;
3. „proizvodi živalskega izvora“ pomenijo proizvode živalskega izvora, kot so opredeljeni v točki 8.1 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
4. „trup“ pomeni trup, kot je opredeljen v točki 1.9 Priloge I k Uredbi (ES) št. 853/2004;
5. „žival“ pomeni vsakega nevretenčarja ali vretenčarja;
6. „rejna žival“ pomeni:
  - (a) vsako žival, za katero človek skrbi, jo pita ali vzreja in uporablja za proizvodnjo hrane, volne, krzna, perja, kože ali katerih koli drugih proizvodov, pridobljenih iz živali, ali za druge rejne namene;
  - (b) ekvide;
7. „prostoživeča žival“ pomeni vsako žival, ki je ne goji človek;
8. „hišna žival“ pomeni vsako žival, ki spada v vrste, ki jih ljudje običajno hranijo in zanje skrbijo z nameni, ki niso rejni in jih ne zaužijejo;
9. „vodne živali“ pomenijo vodne živali, kakor so opredeljene v členu 3(1)(e) Direktive 2006/88/ES;
10. „pristojni organ“ pomeni osrednji organ države članice, ki je pristojen za zagotavljanje skladnosti z zahtevami te uredbe, ali kateri koli drug organ, na katerega je ta pristojnost prenesena; če je primerno, vključuje tudi ustrezni organ tretje države;
11. „nosilec dejavnosti“ pomeni fizične ali pravne osebe, ki dejansko ravna z živalskimi stranskimi proizvodi ali pridobljenimi proizvodi, vključno s prevozniki, trgovci in uporabniki;
12. „uporabnik“ pomeni fizične ali pravne osebe, ki uporabljajo živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode za posebne namene krmljenja, raziskave in za druge posebne namene;

▼B

13. „obrat“ ali „objekt“ pomeni vsako mesto, razen ribiških plovil, kjer se izvaja katerokoli delovanje, ki vključuje ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi ali pridobljenimi proizvodi;
14. „dajanje na trg“ pomeni katerokoli delovanje z namenom prodaje živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov tretji osebi v Skupnosti ali vsako drugo plačano ali brezplačno obliko dobave takšni tretji osebi ali skladiščenje zaradi dobave takšni tretji osebi;
15. „tranzit“ pomeni premik po Skupnosti z ozemlja tretje države do ozemlja druge tretje države, ki ni premik po morju ali zraku;
16. „izvoz“ pomeni premik z ozemlja Skupnosti v tretjo državo;
17. „transmisivne spongiformne encefalopatije (TSE)“ pomeni vse transmisivne spongiformne encefalopatije, kakor so opredeljene v členu 3(1)(a) Uredbe (ES) št. 999/2001;
18. „snovi s specifičnim tveganjem“ pomenijo vse snovi s specifičnim tveganjem, kakor so opredeljene v členu 3(1)(g) Uredbe (ES) št. 999/2001;
19. „sterilizacija pod pritiskom“ pomeni predelavo živalskih stranskih proizvodov po zmanjšanju na delce, katerih velikost ni večja od 50 mm, na temperaturi v središču več kot 133 °C za vsaj 20 minut brez prekinitve pri absolutnem pritisku vsaj 3 bare;
20. „gnoj“ pomeni vsakršne izločke in/ali urin rejnih živali, razen gojenih rib, s steljo ali brez nje;
21. „pooblaščenno odlagališče“ pomeni odlagališče, za katerega je bilo izdano dovoljenje v skladu z Direktivo 1999/31/ES;
22. „organska gnojila“ in „sredstva za izboljšanje tal“ pomenita snovi živalskega izvora, ki se uporabljajo za ohranjanje ali izboljševanje hranilnosti tal za rastline ter fizikalnih in kemijskih lastnosti in biološke aktivnosti tal, bodisi samostojno ali skupaj; vključujejo lahko gnoj, nemineralizirani gvano, vsebino prebavnega trakta, kompost in presnovne ostanke;
23. „oddaljeno območje“ pomeni območje, na katerem je populacija živali tako majhna in so obrati ali objekti za odstranjevanje tako oddaljeni, da bi ureditve, potrebne za zbiranje in prevoz živalskih stranskih proizvodov, povzročile nesprejemljive težave v primerjavi z odstranitvijo živalskih stranskih proizvodov na kraju samem;
24. „hrana“ ali „živilo“ pomeni hrano ali živilo, opredeljeno v členu 2 Uredbe (ES) št. 178/2002;
25. „krma“ ali „krmilo“ pomeni krmo ali krmilo, opredeljeno v členu 3(4) Uredbe (ES) št. 178/2002;
26. „blato iz centrifug ali separatorjev“ pomeni snov, ki nastane kot stranski proizvod po filtraciji surovega mleka in ločevanju smetane in posnetega mleka iz surovega mleka;

▼B

27. „odpadki“ pomenijo odpadke, opredeljene v členu 3(1) Direktive 2008/98/ES.

Oddelek 2

Obveznosti

Člen 4

Začetna točka v proizvodni verigi in obveznosti

1. Takoj ko nosilci dejavnosti ustvarijo živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode, ki spadajo v področje uporabe te uredbe, jih označijo in zagotovijo, da se z njimi ravna v skladu s to uredbo (začetna točka).

2. Nosilci dejavnosti zagotovijo, da na vseh stopnjah zbiranja, prevoza, ravnanja, obdelave, pretvorbe, predelave, skladiščenja, dajanja na trg, distribucije, uporabe in odstranjevanja znotraj poslovanja pod njihovim nadzorom, živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi izpolnjujejo zahteve te uredbe, ki so pomembne za njihove dejavnosti.

3. Države članice spremljajo in preverjajo, da nosilci dejavnosti izpolnjujejo zadevne zahteve te uredbe v celotni verigi živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov iz odstavka 2. V ta namen vzpostavijo sistem uradnega nadzora v skladu z ustrežno zakonodajo Skupnosti.

4. Države članice zagotovijo, da na svojem ozemlju vzpostavijo ustrezen sistem, ki zagotavlja, da se živalski stranski proizvodi:

(a) zbirajo, označijo in prevažajo brez nepotrebnega odlašanja, ter

(b) obdelujejo, uporabijo ali odstranijo v skladu s to uredbo.

5. Države članice lahko izpolnijo svoje obveznosti iz odstavka 4 v sodelovanju z drugimi državami članicami ali tretjimi državami.

Člen 5

Končna točka v proizvodni verigi

1. Za pridobljene proizvode iz člena 33, ki so dosegli stopnjo proizvodnje, ki jo ureja zakonodaja Skupnosti iz navedenega člena, se šteje, da so dosegli končno točko v proizvodni verigi, po kateri za njih ne veljajo več zahteve iz te uredbe.

Ti pridobljeni proizvodi so lahko posledično dani na trg brez omejitev iz te uredbe in niso več predmet uradnega nadzora v skladu s to uredbo.

Končna točka v proizvodni verigi se lahko spremeni:

(a) za proizvode iz člena 33(a) do (d) v primeru tveganja za zdravje živali;

▼B

- (b) za proizvode iz člena 33(e) in (f) v primeru tveganja za javno zdravje in zdravje živali.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(6).

2. Za pridobljene proizvode iz členov 35 in 36, ki ne predstavljajo več znatnega tveganja za javno zdravje in zdravje živali, se lahko določi končna točka v proizvodni verigi, po kateri za njih ne veljajo več zahteve iz te uredbe.

Ti pridobljeni proizvodi so lahko posledično dani na trg brez omejitev iz te uredbe in niso več predmet uradnega nadzora v skladu s to uredbo.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(5).

3. V primeru tveganja za javno zdravje in zdravje živali se za pridobljene proizvode iz členov 33 in 36 te uredbe, smiselno uporabljata člena 53 in 54 Uredbe (ES) št. 178/2002 v zvezi z ukrepi v nujnih primerih.

Oddelek 3

Omejitve glede zdravja živali

Člen 6

Splošne omejitve glede zdravja živali

1. Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi iz doveztnih vrst se ne odpremljajo iz gospodarstev, obratov, objektov ali območij, za katere veljajo omejitve:

(a) v skladu z zakonodajo Skupnosti na področju veterine, ali

(b) zaradi prisotnosti nevarnih prenosljivih boleznih:

(i) navedenih v Prilogi I k Direktivi 92/119/EGS, ali

(ii) določenih v skladu z drugim pododstavkom.

Ukrepi iz točke (b)(ii) prvega pododstavka, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

2. Odstavek 1 se ne uporablja, kadar se živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi odpremljajo pod pogoji, namenjenimi temu, da se prepreči širjenje prenosljivih boleznih, za katere so dovezetni ljudje in živali.

▼B

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(5).

Oddelek 4

Kategorizacija*Člen 7***Kategorizacija živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov**

1. Živalski stranski proizvodi se kategorizirajo v določene kategorije, ki odražajo raven tveganja za javno zdravje in zdravje živali zaradi navedenih živalskih stranskih proizvodov, v skladu s seznamami iz členov 8, 9 in 10.
2. Za pridobljene proizvode veljajo pravila za določeno kategorijo živalskih stranskih proizvodov, iz katerih so pridobljeni, razen če ni drugače določeno v tej uredbi ali določeno v ukrepih za izvajanje te uredbe, ki lahko določi pogoje, v skladu s katerimi pravila, ki jih sprejme Komisija, ne veljajo za pridobljene proizvode.
3. Členi 8, 9 in 10 se lahko spremenijo, tako da se upošteva znanstveni napredek glede ocene ravni tveganja, če je takšen napredek lahko ugotovljen na podlagi ocene tveganja, ki jo izvede ustrezna znanstvena ustanova. Vendar nobenega živalskega stranskega proizvoda iz navedenih členov ni mogoče odstraniti iz navedenih seznamov, izvedejo se lahko samo spremembe kategorizacije ali dodajanje na seznam.
4. Ukrepi iz odstavkov 2 in 3, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe, med drugim z njenim dopolnjevanjem z novimi nebitvenimi določbami, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 8***Snovi kategorije 1**

Snovi kategorije 1 zajemajo naslednje živalske stranske proizvode:

- (a) cela telesa ali vse dele telesa, vključno s kožami, naslednjih živali:
  - (i) živali, za katere obstaja sum, da so inficirane z eno od oblik TSE v skladu z Uredbo (ES) št. 999/2001, ali pri katerih je prisotnost TSE uradno potrjena;
  - (ii) živali, ubitih v okviru ukrepov za izkoreninjenje TSE;
  - (iii) živali razen rejnih živali in prostoživečih živali, med katere spadajo zlasti hišne živali, živali v živalskih vrtovih ter cirkuške živali;

▼ M1

- (iv) živali, ki se uporabljajo v postopku ali v postopkih iz člena 3 Direktive 2010/63/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. septembra 2010 o zaščiti živali, ki se uporabljajo v znanstvene namene⁽¹⁾, v primerih, ko pristojni organ sklene, da lahko take živali ali kateri koli deli njihovega telesa zaradi navedenega postopka ali navedenih postopkov predstavljajo resno zdravstveno tveganje za ljudi ali druge živali, brez poseganja v člen 3(2) Uredbe (ES) št. 1831/2003;

▼ B

- (v) prostoživečih živali, kadar obstaja sum, da so okužene z boleznimi, ki se prenašajo na ljudi ali živali;
- (b) naslednje snovi:
- (i) snovi s specifičnim tveganjem;
  - (ii) cela telesa ali deli mrtvih živali, ki vsebujejo snovi s specifičnim tveganjem v času odstranjevanja;
- (c) živalski stranski proizvodi, pridobljeni iz živali, ki so bile predmet nezakonite uporabe snovi, kakor je določeno v členu 1(2)(d) Direktive 96/22/ES ali členu 2(b) Direktive 96/23/ES;
- (d) živalski stranski proizvodi, ki vsebujejo ostanke drugih snovi in kontaminante iz okolja, navedene v skupini B(3) Priloge I k Direktivi 96/23/ES, če takšni ostanki presegajo dovoljeno raven, določeno v zakonodaji Skupnosti ali, če ta ne obstaja, z nacionalno zakonodajo;
- (e) živalski stranski proizvodi, zbrani med obdelavo odpadne vode, ki jo zahtevajo izvedbena pravila, sprejeta v skladu s točko (c) prvega odstavka člena 27:
- (i) iz obratov ali objektov, ki predelujejo snovi kategorije 1, ali
  - (ii) iz drugih obratov ali objektov, kjer se odstranjujejo snovi s specifičnim tveganjem;
- (f) odpadke iz gostinskih dejavnosti s prevoznih sredstev v mednarodnem prevozu;
- (g) mešanice snovi kategorije 1 bodisi s snovmi kategorije 2 bodisi s snovmi kategorije 3 ali z obojimi.

*Člen 9***Snovi kategorije 2**

Snovi kategorije 2 zajemajo naslednje živalske stranske proizvode:

- (a) gnoj, nemineralizirani gvano in vsebino prebavnega trakta;
- (b) živalski stranski proizvodi, zbrani med obdelavo odpadne vode, ki jo zahtevajo izvedbena pravila, sprejeta v skladu s točko (c) prvega odstavka člena 27:
  - (i) iz obratov ali objektov, ki predelujejo snovi kategorije 2, ali
  - (ii) iz klavnic, razen tistih, ki jih zajema člen 8(e);

⁽¹⁾ UL L 276, 20.10.2010, str. 33.

▼B

- (c) živalski stranski proizvodi, ki vsebujejo ostanke dovoljenih snovi ali kontaminantov, ki presegajo dovoljene ravni iz člena 15(3) Direktive 96/23/ES;
- (d) proizvode živalskega izvora, ki so bili ocenjeni kot neprimerni za prehrano ljudi zaradi prisotnosti tujkov v navedenih proizvodih;
- (e) proizvode živalskega izvora razen snovi kategorije 1, ki so:
  - (i) uvožene ali vnesene iz tretje države in ne izpolnjujejo zahtev veterinarske zakonodaje Skupnosti, veljavne za uvoz ali vnos iz tretje države, razen kadar zakonodaja Skupnosti dovoljuje njihov uvoz ali vnos ob upoštevanju posebnih omejitev ali njihovo vrnitev v tretjo državo, ali
  - (ii) odpremljene v drugo državo članico in ne izpolnjujejo zahtev, ki jih določa ali dovoli zakonodaja Skupnosti, razen kadar so vrnjene z dovoljenjem pristojnega organa države članice izvora;
- (f) živali in dele živali, razen tistih iz členov 8 ali 10,
  - (i) ki so poginile in niso bile zaklane ali ubite za prehrano ljudi, vključno z živalmi, ki so bile ubite zaradi nadzora bolezni;
  - (ii) plodove;
  - (iii) jajčne celice, zarodke in živalsko seme, ki niso namenjeni za vzrejne namene, in
  - (iv) mrtva perutnina v jajčni lupini;
- (g) mešanice snovi kategorije 2 s snovmi kategorije 3;
- (h) živalske stranske proizvode razen snovi kategorije 1 ali snovi kategorije 3.

*Člen 10***Snovi kategorije 3**

Snovi kategorije 3 zajemajo naslednje živalske stranske proizvode:

- (a) trupe in dele zaklanih živali ali, če gre za divjad, telesa in dele ubitih živali, ki so primerni za prehrano ljudi v skladu z zakonodajo Skupnosti, vendar niso namenjeni za prehrano ljudi za komercialne namene;
- (b) trupe in naslednje dele, pridobljene iz živali, ki so bile zaklane v klavnici in so bile ocenjene za primerne za zakol za prehrano ljudi na podlagi pregleda pred zakolom, ali telesa in naslednje dele iz divjadi, ki je bila ubita za prehrano ljudi v skladu z zakonodajo Skupnosti:

▼B

- (i) trupe ali telesa in dele živali, ki so zavrnjene kot neprimerne za prehrano ljudi v skladu z zakonodajo Skupnosti, vendar niso kazale nobenih znakov bolezni, prenosljive na ljudi ali živali;
- (ii) glave perutnine;
- (iii) kože, vključno z obrezki in cepljenci, rogove in noge, vključno s prstnimi členki, karpalnimi in metakarpalnimi kostmi ter kostmi tarzusa in metatarzusa iz:
  - živali, razen prežvekovalcev, za katere je potreben test TSE, ter
  - prežvekovalcev, ki so bili testirani in so imeli negativen rezultat v skladu s členom 6(1) Uredbe (ES) št. 999/2001;
- (iv) prašičje ščetine;
- (v) perje;
- (c) živalski stranski proizvodi iz perutnine in lagomorfov, zaklanih na kmetiji v skladu s členom 1(3)(d) Uredbe (ES) št. 853/2004, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, prenosljive na ljudi ali živali;
- (d) kri živali, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, ki bi se prenašale prek krvi na ljudi ali živali, pridobljenih iz naslednjih živali, ki so bile zaklane v klavnici, potem ko so bile ocenjene za primerne za zakol za prehrano ljudi na podlagi pregleda pred zakolom v skladu z zakonodajo Skupnosti:
  - (i) živali, razen prežvekovalcev, za katere je potreben test TSE, ter
  - (ii) prežvekovalcev, ki so bili testirani z negativnim rezultatom v skladu s členom 6(1) Uredbe (ES) št. 999/2001;
- (e) živalske stranske proizvode, pridobljene pri proizvodnji proizvodov, namenjenih prehrani ljudi, vključno z razmaščenimi kostmi, ocvirki ter blatom iz centrifug in separatorjev od predelave mleka;
- (f) proizvode živalskega izvora ali živila, ki vsebujejo proizvode živalskega izvora, ki niso več namenjeni prehrani ljudi iz komercialnih razlogov ali zaradi težav pri proizvodnji ali napak pri pakiranju ali drugih napak, ki ne predstavljajo tveganja za javno zdravje ali zdravje živali;
- (g) hrana za hišne živali in krma živalskega izvora ali krma, ki vsebujejo živalske stranske proizvode, ki niso več namenjeni krmi iz komercialnih razlogov ali zaradi težav pri proizvodnji ali napak pri pakiranju ali drugih napak, ki ne predstavljajo tveganja za javno zdravje ali zdravje živali;

▼B

- (h) kri, placenti, volno, perje, dlako, rogove, kose kopit in parkljev ter surovo mleko, pridobljene iz živih živali, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, ki bi se prek teh proizvodov prenašale na ljudi ali živali;
- (i) vodne živali in dele takšnih živali, razen morskih sesalcev, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, prenosljive na ljudi ali živali;
- (j) živalske stranske proizvode iz vodnih živali, ki izvirajo iz obratov ali objektov za proizvodnjo ribjih proizvodov za prehrano ljudi;
- (k) naslednje snovi, ki izvirajo iz živali, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, ki bi se prek navedenih snovi prenašala na ljudi ali živali:
  - (i) lupine lupinarjev z mehkim tkivom ali mesom;
  - (ii) naslednje snovi, pridobljene iz kopenskih živali:
    - stranske proizvode valilnic,
    - jajca,
    - jajčne stranske proizvode, vključno z jajčnimi lupinami;
  - (iii) enodnevne piščance, ubite iz komercialnih razlogov;
- (l) vodne in kopenske nevretenčarje, razen patogenih vrst za ljudi ali živali;
- (m) živali in dele teh živali, ki spadajo v živalski red Rodentia in Lagomorpha, razen snovi kategorije 1, kot je navedeno v členu 8(a)(iii), (iv) in (v) in snovi kategorije 2 iz člena 9(a) do (g);
- (n) kože, kopita in parklje, perje, volno, rogove, dlako in krzno, pridobljene iz mrtvih živali, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, ki bi se prek navedenih proizvodov prenašala na ljudi ali živali, razen tistih, ki so navedeni v točki (b) tega člena;
- (o) maščobno tkivo živali, ki niso kazale nobenih znakov bolezni, ki bi se prek te snovi prenašala na ljudi ali živali, ki so bile zaklane v klavnici in so se šteje za primerne za zakol za prehrano ljudi na podlagi pregleda pred zakolom v skladu z zakonodajo Skupnosti;

▼B

- (p) odpadke iz gostinskih dejavnosti, razen tistih iz člena 8(f).

*POGLAVJE II****Odstranjevanje in uporaba živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov***

Oddelek 1

Omejitev uporabe*Člen 11***Omejitev uporabe**

1. Prepovedane so naslednje vrste uporabe stranskih živalskih proizvodov in pridobljenih proizvodov:

- (a) krmljenje kopenskih živali določene vrste, razen kožuharjev, s predelanimi živalskimi beljakovinami, pridobljenimi iz teles ali delov teles živali iste živalske vrste;
- (b) krmljenje rejnih živali, razen kožuharjev, z odpadki iz gostinskih dejavnosti ali s krmo, ki vsebuje ali je pridobljena iz odpadkov iz gostinskih dejavnosti;
- (c) krmljenje rejnih živali s krmnimi rastlinami bodisi neposredno s pašo bodisi s krmljenjem s košenimi krmnimi rastlinami z zemljišča, na katerem so bila uporabljena organska gnojila ali sredstva za izboljšanje tal, razen gnoja, razen če paša ali košnja sledita po izteku čakalne dobe, ki zagotavlja ustrezen nadzor tveganj za javno zdravstvo in zdravje živali, in traja vsaj 21 dni, in
- (d) hranjenje gojenih rib s predelanimi živalskimi beljakovinami, pridobljenimi iz teles ali delov teles gojenih rib iste vrste.

2. Ukrepi se lahko določijo glede naslednjega:

- (a) pregledov in nadzorov, ki jih je treba opraviti za zagotovitev uporabe prepovedi iz odstavka 1, ki vključujejo metode odkrivanja in teste, ki jih je treba uporabiti, da se preveri prisotnost snovi, ki izvirajo iz določenih vrst, in mejnih vrednosti za zanemarljive količine predelanih živalskih beljakovin, iz točke (a) in (d) odstavka 1, ki jih povzročata naključnost in tehnično neizogibna kontaminacija,
- (b) pogojev za krmljenje kožuharjev s predelanimi živalskimi beljakovinami, pridobljenimi iz teles ali delov teles živali iste živalske vrste, ter
- (c) pogojev za krmljenje rejnih živali s krmnimi rastlinami z zemljišča, na katerem so bila uporabljena organska gnojila ali sredstva za izboljšanje tal, zlasti spreminjanja čakalne dobe iz točke (c) odstavka 1.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

▼B

Oddelek 2

Odstranjevanje in uporaba*Člen 12***Odstranjevanje in uporaba snovi kategorije 1**

Snovi kategorije 1 se:

- (a) odstranijo kot odpadki s sežiganjem:
  - (i) neposredno brez predhodne predelave, ali
  - (ii) po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom, če pristojni organ to zahteva, in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;
- (b) predelajo ali odstranijo s sosežiganjem, kadar so snovi kategorije 1 odpadki:
  - (i) neposredno brez predhodne predelave, ali
  - (ii) po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom, če pristojni organ to zahteva, in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;
- (c) v primeru snovi kategorije 1, razen tistih iz člena 8(a)(i) in (ii), odstranijo s predelavo s sterilizacijo pod pritiskom, s trajno označitvijo pridobljenih snovi in zakopavanjem na pooblaščenem odlagališču;
- (d) v primeru snovi kategorije 1 iz člena 8(f), odstranijo z zakopavanjem na pooblaščenem odlagališču;
- (e) uporabijo kot gorivo za sežig s predhodno predelavo ali brez nje, ali
- (f) uporabijo za proizvodnjo pridobljenih proizvodov iz členov 33, 34 in 36 in se dajejo na trg v skladu s posebno ureditvijo, določeno v navedenih členih.

*Člen 13***Odstranjevanje in uporaba snovi kategorije 2**

Snovi kategorije 2 se:

- (a) odstranijo kot odpadki s sežiganjem:
  - (i) neposredno brez predhodne predelave, ali
  - (ii) po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom, če pristojni organ to zahteva, in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;
- (b) predelajo ali odstranijo s sosežiganjem, kadar so snovi kategorije 2 odpadki:
  - (i) neposredno brez predhodne predelave, ali
  - (ii) po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom, če pristojni organ to zahteva, in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;
- (c) se odstranijo na pooblaščenem odlagališču, po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;

▼B

- (d) uporabijo za proizvodnjo organskih gnojil ali sredstev za izboljšanje tal, za dajanje na trg v skladu s členom 32 po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom, če je primerno, in s trajno označitvijo pridobljenih snovi;
- (e) kompostirajo ali pretvorijo v bioplin:
  - (i) po predelavi s sterilizacijo pod pritiskom in trajni označitvi pridobljenih snovi, ali
  - (ii) v primeru gnoja, prebavnega trakta in njegove vsebine, mleka, proizvodov iz mleka, kolostruma, jajc in proizvodov iz jajc, za katere pristojni organ meni, da ne pomenijo tveganja za širjenje katere koli nevarne prenosljive bolezni, po predhodni predelavi ali brez nje;
- (f) se uporabijo na zemljišču brez predhodne predelave, kadar gre za gnoj, vsebino prebavnega trakta, ločeno od prebavnega trakta, mleko, proizvode iz mleka in kolostrum, za katere pristojni organ meni, da ne pomenijo tveganja za širjenje katere koli nevarne prenosljive bolezni;
- (g) kadar gre za snovi iz vodnih živali, se silirajo, kompostirajo ali pretvorijo v bioplin;
- (h) se uporabijo kot gorivo za zgorevanje s predhodno predelavo ali brez nje, ali
- (i) se uporabijo za proizvodnjo pridobljenih proizvodov iz členov 33, 34 in 36 in se dajejo na trg v skladu s posebno ureditvijo, določeno v teh členih.

*Člen 14***Odstranitev in uporaba snovi kategorije 3**

Snovi kategorije 3 se:

- (a) odstranijo kot odpadki s sežiganjem s predhodno predelavo ali brez nje;
- (b) odstranijo ali predelajo s sosežiganjem s predhodno predelavo ali brez nje, kadar so snovi kategorije 3 odpadki;
- (c) odstranijo na pooblaščenem odlagališču, po predelavi;
- (d) predelajo, razen kadar gre za snovi kategorije 3, ki so se zaradi razgradnje ali kvarjenja tako spremenile, da zaradi tega pomenijo nesprejemljivo tveganje za javno zdravje in zdravje živali, in se uporabijo:
  - (i) za proizvodnjo krme za rejne živali, razen kožuharjev, za dajanje na trg v skladu s členom 31, razen snovi iz člena 10(n), (o) in (p);
  - (ii) za proizvodnjo krme za kožuharje, ki se daje na trg v skladu s členom 36;
  - (iii) za proizvodnjo hrane za hišne živali, ki se daje na trg v skladu s členom 35, ali

▼B

- (iv) za proizvodnjo organskih gnojil ali sredstev za izboljšanje tal, ki se dajejo na trg v skladu s členom 32;
- (e) uporabijo za proizvodnjo surove hrane za hišne živali, ki se daje na trg v skladu s členom 35;
- (f) kompostirajo ali pretvorijo v bioplin;
- (g) kadar gre za snovi iz vodnih živali, silirajo, kompostirajo ali pretvorijo v bioplin;
- (h) v primeru lupin lupinarjev, razen tistih iz člena 2(2)(f), in jajčnih lupin, uporabijo pod pogoji, ki jih določi pristojni organ, za preprečevanje tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravstvenim varstvom živali;
- (i) uporabijo kot gorivo za zgorevanje s predhodno predelavo ali brez nje;
- (j) uporabijo za proizvodnjo pridobljenih proizvodov iz členov 33, 34 in 36 in se dajejo na trg v skladu s posebno ureditvijo, določeno v teh členih;
- (k) ko gre za odpadke iz gostinskih dejavnosti, navedenih v členu 10(p), predelajo s sterilizacijo pod pritiskom ali z metodami predelave iz točke (b) prvega pododstavka člena 15(1) ali kompostirani ali pretvorjeni v bioplin, ali
- (l) uporabijo brez predelave na zemljišču v primeru surovega mleka, kolostruma in pridobljenih proizvodov iz njih, za katere pristojni organ meni, da ne predstavljajo tveganja zaradi bolezni, ki bi se prek navedenih proizvodov prenašala na ljudi ali živali.

*Člen 15***Izvedbeni ukrepi**

1. Ukrepi za izvajanje tega oddelka se lahko določijo glede naslednjega:
  - (a) posebnih pogojev za ravnanje s snovmi na krovu in njihovo odstranjevanje, pri čemer gre za snovi, pridobljene z odstranjevanjem notranjih organov rib, ki kažejo znake bolezni, vključno s paraziti, ki se prenašajo na ljudi, na krovu;
  - (b) metod predelave za živalske stranske proizvode, ki niso sterilizacija pod pritiskom, zlasti glede parametrov, ki se uporabljajo pri navedenih predelovalnih metodah, zlasti časa, temperature, pritiska in velikosti delcev;
  - (c) parametrov za pretvorbo živalskih stranskih proizvodov, vključno z odpadki iz gostinskih dejavnosti, v bioplin ali kompost;
  - (d) pogojev za sežiganje in sosežiganje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov;

▼B

- (e) pogojev za zgorevanje živalskih stranskih proizvodov in iz njih pridobljenih proizvodov;
- (f) pogojev za nastajanje živalskih stranskih proizvodov iz člena 10(c) in ravnanje z njimi;
- (g) siliranja snovi, pridobljenih iz vodnih živali;
- (h) trajne označitve živalskih stranskih proizvodov;
- (i) uporabe določenih živalskih stranskih proizvodov, organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal na zemljišču;
- (j) uporabe določenih živalskih stranskih proizvodov za krmljenje rejnih živali, in
- (k) ravni tveganja za javno zdravje in zdravje živali v zvezi z določeno snovjo, ki se šteje za nesprejemljivo, kakor je določeno v členu 14(d).

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

2. Do sprejetja pravil iz:

- (a) točk (c), (f) in (g) prvega pododstavka odstavka 1 lahko države članice sprejmejo ali ohranijo nacionalna pravila za:
  - (i) nastajanje živalskih stranskih proizvodov iz člena 10(c) in ravnanje z njimi;
  - (ii) pretvorbo živalskih stranskih proizvodov iz člena 10(p), in
  - (iii) za siliranje snovi, pridobljenih iz vodnih živali;
- (b) točke (a) prvega pododstavka odstavka 1, se lahko živalski stranski proizvodi iz navedene točke brez poseganja v okoljsko zakonodajo Skupnosti odstranijo na morju.

Oddelek 3

Odstopanja

Člen 16

Odstopanja

Z odstopanjem od členov 12, 13 in 14 se živalski stranski proizvodi lahko:

- (a) kadar gre za živalske stranske proizvode iz točke (a) prvega pododstavka člena 15(1), z njimi ravna in se jih odstrani v skladu s posebnimi pogoji, določenimi v navedeni točki;
- (b) uporabijo za raziskave in druge posebne namene v skladu s členom 17;
- (c) uporabijo za posebne namene krmljenja v skladu s členom 18, kadar gre za živalske stranske proizvode iz navedenega člena;
- (d) odstranijo v skladu s členom 19, kadar gre za živalske stranske proizvode iz navedenega člena;

▼B

- (e) odstranijo ali uporabijo v skladu z alternativnimi metodami, ki so dovoljene v skladu s členom 20, na podlagi parametrov, ki lahko vključujejo sterilizacijo pod pritiskom ali druge zahteve te uredbe ali njenih izvedbenih ukrepov;
- (f) kadar gre za snovi kategorije 2 in kategorije 3 ter če pristojni organ dovoli, uporabijo za pripravo biodinamičnih pripravkov iz člena 12(1)(c) Uredbe (ES) št. 834/2007 in njihovo uporabo na zemljišču;
- (g) uporabijo za prehrano hišnih živali, kadar gre za snovi kategorije 3 ter če pristojni organ to dovoli;
- (h) odstranijo na kmetiji, kadar gre za živalske stranske proizvode razen snovi kategorije 1, ki nastanejo med kirurškimi posegi na živih živalih ali med skotitvijo živali na tej kmetiji, in če to dovoli pristojni organ.

*Člen 17***Raziskave in drugi posebni nameni**

1. Pristojni organ lahko z odstopanjem od členov 12, 13 in 14 dovoli uporabo živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov za razstave, umetniške dejavnosti ter diagnostične, izobraževalne in raziskovalne namene pod pogoji, ki zagotavljajo nadzor tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali.

Takšni pogoji vključujejo:

- (a) prepoved vsake nadaljnje uporabe živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov za druge namene, in
- (b) obveznost varnega odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov ali po potrebi njihovega ponovnega odpredeljanja v kraj izvora.

2. Kadar gre za tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, ki zahtevajo sprejetje ukrepov za celotno ozemlje Skupnosti zlasti, kadar gre za novonastajajoča tveganja, se lahko določijo usklajeni pogoji za uvoz in uporabo živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov iz odstavka 1. Takšni pogoji lahko vključujejo zahteve glede skladiščenja, pakiranja, identifikacije, prevoza in odstranjevanja.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 18***Posebni nameni krmljenja**

1. Pristojni organ lahko z odstopanjem od členov 13 in 14 pod pogoji, ki zagotavljajo nadzor tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, dovoli zbiranje in uporabo snovi kategorije 2, pod pogojem, da so pridobljene iz živali, ki niso bile ubite ali niso poginile zaradi prisotnosti ali suma prisotnosti bolezni, prenosljive na ljudi ali živali, in snovi kategorije 3 za krmo za:

- (a) živali iz živalskih vrtov;
- (b) cirkuške živali;
- (c) plazilce in ptice roparice, razen živali iz živalskih vrtov ali cirkuških živali;
- (d) kožuharje;
- (e) prostoživeče živali;
- (f) pse iz priznanih vzrejnih legel ali tropov lovskih psov;
- (g) pse in mačke v zavetiščih;
- (h) ličinke in črve za ribiške vabe.

2. Pristojni organ lahko z odstopanjem od člena 12 ter v skladu s pogoji, določenimi v skladu z odstavkom 3 tega člena, dovoli:

- (a) krmljenje s snovmi kategorije 1 iz člena 8(b)(ii) in snovmi, pridobljenimi iz živali iz živalskih vrtov, za krmljenje živali iz živalskih vrtov, in
- (b) krmljenje ogroženih ali zaščitene vrst ptic mrhovinark in drugih vrst, ki živijo v svojem naravnem habitatu, s snovmi kategorije 1 iz člena 8(b)(ii), zaradi spodbujanja biotske raznovrstnosti.

3. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko določijo glede naslednjega:

- (a) pogojev, pod katerimi se lahko dovoli zbiranje in uporaba iz odstavka 1 v zvezi z premikom, skladiščenjem in uporabo snovi kategorije 2 in kategorije 3 za krmljenje tudi v primeru novo-nastajajočih tveganj, in
- (b) pogojev, pod katerimi je v nekaterih primerih z odstopanjem od obveznosti iz člena 21(1) lahko dovoljeno krmljenje s snovmi kategorije 1 iz odstavka 2 tega člena, vključno z:
  - (i) ogroženimi in zaščitene vrstami ptic mrhovinark in drugimi vrstami v določenih državah članicah, v katerih se lahko krmijo s takšnimi snovmi;
  - (ii) ukrepi, ki preprečujejo tveganja za javno zdravje in zdravje živali.

▼B

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 19***Zbiranje, prevoz in odstranjevanje**

1. Pristojni organ lahko z odstopanjem od členov 12, 13, 14 in 21 dovoli odstranjevanje:

- (a) z zakopavanjem mrtvih hišnih živali in kopitarjev;
- (b) s sežiganjem ali zakopavanjem na kraju samem ali na druge načine pod uradnim nadzorom, ki preprečujejo prenašanje tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, snovi kategorije 1 iz člena 8(a)(v) in (b)(ii), snovi kategorije 2 in snovi kategorije 3 v oddaljenih območjih;
- (c) s sežiganjem ali zakopavanjem na kraju samem ali na druge načine pod uradnim nadzorom, ki preprečujejo prenašanje tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, snovi kategorije 1 iz člena 8(b)(ii), snovi kategorije 2 in kategorije 3, na območjih, na katerih je dostop praktično nemogoč ali bi bil dostop iz geografskih ali podnebnih razlogov ali zaradi naravne nesreče mogoč le v razmerah, ki bi ogrozile zdravje in varnost osebjaja, ki bi takšne proizvode zbiralo, ali bi bili zaradi dostopa potrebni nesorazmerni načini zbiranja;
- (d) z načini, ki niso sežiganje ali zakopavanje na kraju samem, pod uradnim nadzorom, če gre za snovi kategorije 2 in kategorije 3, ki ne ogrožajo javnega zdravja in zdravja živali, kadar količine snovi ne presegajo zadevne količine na teden, določene glede na naravo izvajanih dejavnosti in živalske vrste izvora zadevnih živalskih stranskih proizvodov;
- (e) s sežiganjem na kraju samem pod pogoji, ki preprečujejo prenos tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, živalskih stranskih proizvodov, ki niso kategorije 1 iz člena 8(a)(i), v primeru izbruha bolezni, ki jo je treba obvezno prijaviti, kadar bi prevoz do najbližjega objekta, odobrenega za predelavo ali odstranjevanje živalskih stranskih proizvodov, povečal nevarnost širjenja zdravstvenih tveganj ali bi v primeru široko razširjenega izbruha epizootske bolezni pomenil, da so bile presežene odstranjevalne zmogljivosti takšnih objektov, in
- (f) s sežiganjem ali zakopavanjem na kraju samem pod pogoji, ki preprečujejo prenos tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, čebel in čebelarških stranskih proizvodov.

2. Populacija živali posamezne vrste na oddaljenih območjih iz točke (b) odstavka 1 ne presega najvišjega odstotka populacije živali te vrste v zadevni državi članici.

▼B

3. Države članice dajo Komisiji na voljo informacije o:
  - (a) območjih, ki jih opredelijo kot oddaljena območja za namene uporabe točke (b) odstavka 1, in razlogih za tako opredelitev ter posodobljene informacije o kakršni koli spremembi takšne opredelitve, in
  - (b) uporabi dovoljenj, določenih v točkah (c) in (d) odstavka 1 za snovi kategorije 1 in kategorije 2.
4. Ukrepi za izvajanje tega člena se določijo glede naslednjega:
  - (a) pogojev, katerih cilj je zagotoviti nadzor tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali v primeru sežiganja in zakopavanja na kraju samem;
  - (b) najvišjega odstotka populacije živali iz odstavka 2;
  - (c) količine živalskih stranskih proizvodov v povezavi z naravo dejavnosti in živalskimi vrstami izvora, kot je navedeno v točki (d) odstavka 1, in
  - (d) seznama bolezni iz točke (e) odstavka 1.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Oddelek 4

Alternativne metode

Člen 20

Izdajanje dovoljenj za alternativne metode

1. Postopek za izdajo dovoljenja za alternativno metodo pri uporabi in odstranjevanju živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov lahko začne bodisi Komisija bodisi država članica po predložitvi vloge ali zainteresirana stran, ki lahko predstavlja več zainteresiranih strani.
  2. Kadar zainteresirane strani nameravajo uporabiti alternativno metodo, pošljejo pristojnemu organu države članice, v kateri nameravajo uporabljati to metodo, svoje vloge.
- Pristojni organ v dveh mesecih od prejema popolne vloge oceni, ali je vloga skladna s standardno obliko za vloge iz odstavka 10.
3. Pristojni organ pošlje vloge državam članic in zainteresiranih strani skupaj s poročilom o svoji oceni Evropski agenciji za varnost hrane (EFSA) in o tem obvesti Komisijo.
  4. Kadar Komisija začne postopek za izdajo dovoljenja, pošlje poročilo o svoji oceni EFSA.

▼B

5. EFSA v šestih mesecih od prejema popolne vloge oceni, ali predložena metoda zagotavlja, da so tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali

- (a) nadzorovana na način, ki preprečuje njihovo povečanje pred odstranitvijo v skladu s to uredbo ali njenimi izvedbenimi ukrepi, ali
- (b) zmanjšana najmanj na stopnjo, ki je za ustrezno kategorijo živalskih stranskih proizvodov vsaj enakovredna metodam predelave, določenim v skladu s točko (b) prvega pododstavka člena 15(1).

EFSA izda mnenje o predloženi vlogi.

6. V ustrezno utemeljenih primerih, kadar EFSA od vložnikov zahteva dodatne informacije, se lahko obdobje iz odstavka 5 podaljša.

EFSA se po posvetovanju s Komisijo ali z vložnikom odloči o roku, v katerem se ji lahko navedena informacija predloži, in obvesti Komisijo in vložnika, kakor je ustrezno, o potrebnem dodatnem roku.

7. Kadar želijo vložniki na svojo lastno pobudo predložiti dodatne informacije, jih pošljejo neposredno EFSA.

V navedenem primeru se rok iz odstavka 5 ne podaljša za dodatni rok.

8. EFSA pošlje svoje mnenje Komisiji, vložniku in pristojnemu organu zadevne države članice.

9. V treh mesecih od prejema mnenja EFSE in ob upoštevanju navedenega mnenja Komisija obvesti vložnika o predloženem ukrepu, ki se sprejme v skladu z odstavkom 11.

10. Standardna oblika za vloge za alternativne metode se sprejme v skladu s svetovalnim postopkom iz člena 52(2).

11. Po prejemu mnenja EFSE se sprejme naslednje:

- (a) ukrep, ki dovoljuje alternativno metodo pri uporabi ali odstranjevanju živalskih stranskih proizvodov ali iz njih pridobljenih proizvodov, ali
- (b) ukrep, ki zavrača dovoljenje za takšno alternativno metodo.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

NASLOV II
OBVEZNOSTI NOSILCEV DEJAVNOSTI

POGLAVJE I
Splošne obveznosti

Oddelek 1
Zbiranje, prevoz in sledljivost

Člen 21

Zbiranje in označevanje glede kategorije in prevoza

1. Nosilci dejavnosti zbirajo, označijo in prevažajo živalske stranske proizvode brez nepotrebnih zamud pod pogoji, ki preprečujejo tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali.

2. Nosilci dejavnosti zagotavljajo, da živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode med prevozom spremlja komercialni dokument ali zdravstveno spričevalo, kadar to zahteva ta uredba ali ukrep, sprejet v skladu z odstavkom 6.

Z odstopanjem od prvega pododstavka lahko pristojni organ dovoli prevoz gnoja brez komercialnega dokumenta ali zdravstvenega spričevala med dvema točkama, ki sta na isti kmetiji, ali med kmetijami in uporabniki znotraj iste države članice.

3. Komercialni dokumenti in zdravstvena spričevala, ki med prevozom spremljajo živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode, vključujejo vsaj informacije o izvoru, namembnem kraju in količini takšnega proizvoda in opis živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov ter njihovo oznako, kadar ta uredba takšno oznako zahteva.

Za živalske proizvode in pridobljene proizvode, ki se prevažajo znotraj ozemlja države članice, lahko pristojni organ zadevne države članice dovoli prenos informacij iz prvega pododstavka z alternativnim sistemom.

4. Nosilci dejavnosti zbirajo, prevažajo in odstranjujejo odpadke iz gostinskih dejavnosti kategorije 3 v skladu z nacionalnimi ukrepi, predvidenimi v členu 13 Direktive 2008/98/ES.

5. V skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3) se sprejmejo:

- (a) modeli komercialnih dokumentov, ki morajo spremljati živalske stranske proizvode med prevozom, in
- (b) modeli zdravstvenih spričeval in pogoji, ki urejajo način, kako morajo spričevala med prevozom spremljati živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode.

▼B

6. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko določijo glede naslednjega:
- (a) primerov, v katerih se za zdravstveno spričevalo zahteva, da upošteva raven tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali zaradi določenih pridobljenih proizvodov;
  - (b) primerov, v katerih se z odstopanjem od prvega pododstavka odstavka 2 in ob upoštevanju nizke ravni tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali zaradi določenih živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov prevoz pridobljenih proizvodov lahko izvaja brez dokumentov ali spričeval iz navedenega odstavka;
  - (c) zahtev za označevanje, vključno z etiketiranjem, in ločevanje različnih kategorij živalskih stranskih proizvodov med prevozom, in
  - (d) pogojev za preprečevanje tveganj v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali zaradi zbiranja in prevažanja živalskih stranskih proizvodov, vključno s pogoji za varen prevoz navedenih proizvodov, ki veljajo za zabojnike, vozila in embalažni material.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 22***Sledljivost**

1. Nosilci dejavnosti, ki pošiljajo, prevažajo ali prejemajo živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode, vodijo evidenco pošiljk in z njimi povezanih komercialnih dokumentov ali zdravstvenih spričeval.

Vendar se prvi odstavek ne uporablja, kadar se dovoljenje za prevoz živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov brez komercialnih dokumentov ali zdravstvenih spričeval dodeli v skladu z drugim pododstavkom člena 21(2) ali v skladu z izvedbenimi ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 21(6)(b).

2. Nosilci dejavnosti iz odstavka 1 uvedejo sisteme in postopke za identifikacijo:

- (a) drugih nosilcev dejavnosti, ki so jim bili njihovi živalski stranski proizvodi ali pridobljeni proizvodi dobavljeni, in
- (b) nosilcev dejavnosti, od katerih so bili dobavljeni.

Te informacije dajo na voljo pristojnim organom na zahtevo.

3. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3), zlasti glede:

- (a) informacij, ki bodo dane na voljo pristojnim organom;

▼B

- (b) obdobja, v katerem je treba te informacije hraniti.

Oddelek 2

Registracija in odobritev

Člen 23

Registracija nosilcev dejavnosti, obratov ali objektov

1. Nosilci dejavnosti za namene registracije:
  - (a) pred začetkom delovanja obvestijo pristojni organ o vseh obratih ali objektih pod njihovim nadzorom, ki so dejavni na kateri koli stopnji nastajanja, prevoza, ravnanja, predelave, skladiščenja, dajanja na trg, distribucije, uporabe ali odstranjevanja živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov;
  - (b) pristojnemu organu zagotovijo informacije o:
    - (i) kategoriji živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov pod njihovim nadzorom;
    - (ii) naravi izvajanih operacij, pri katerih se kot vhodne snovi uporabljajo živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi;
2. Nosilci dejavnosti pristojnemu organu posredujejo posodobljene informacije o vseh obratih ali objektih pod njihovim nadzorom iz točke (a) odstavka 1, vključno z vsemi pomembnimi spremembami v dejavnostih, kot je zaprtje obstoječega obrata ali objekta.
3. Podrobna pravila v zvezi z registracijo iz odstavka 1 se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3).
4. Z odstopanjem od odstavka 1 se obveščanje z namenom registracije ne zahteva za dejavnosti, v zvezi s katerimi so bili obrati, kjer nastajajo živalski stranski proizvodi, že odobreni ali registrirani v skladu z Uredbo (ES) št. 852/2004 ali Uredbo (ES) št. 853/2004, in za dejavnosti, v zvezi s katerimi so bili obrati ali objekti že odobreni v skladu s členom 24 te uredbe.

Isto odstopanje se uporablja za dejavnosti, pri katerih živalski stranski proizvodi nastajajo le na kraju samem in ki se izvajajo na kmetijah ali v drugih prostorih, kjer se živali gojijo, redijo ali se zanje skrbi.

Člen 24

Odobritev obratov ali objektov

1. Nosilci dejavnosti zagotovijo, da obrate ali objekte pod njihovim nadzorom odobri pristojni organ, kadar takšni obrati in objekti izvajajo eno ali več naslednjih dejavnosti:
  - (a) predelava živalskih stranskih proizvodov s sterilizacijo pod pritiskom, s predelovalnimi metodami iz točke (b) prvega pododstavka člena 15(1) ali z alternativnimi metodami, dovoljenimi v skladu s členom 20;

▼B

- (b) odstranjevanje, kot odpadkov, s sežiganjem živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, razen obratov ali objektov, ki imajo dovoljenje za obratovanje v skladu z Direktivo 2000/76/ES;
- (c) odstranjevanje ali predelava živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, če so odpadki, s sosežiganjem, razen obratov ali objektov, ki imajo dovoljenje za obratovanje v skladu z Direktivo 2000/76/ES;
- (d) uporaba živalskih stranskih proizvodov in iz njih pridobljenih proizvodov kot gorivo za zgorevanje;
- (e) proizvodnja hrane za hišne živali;
- (f) proizvodnja organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal;
- (g) pretvorba živalskih stranskih proizvodov in/ali pridobljenih proizvodov v bioplin ali kompost;
- (h) ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi po njihovem zbiranju, in sicer z operacijami, kot so sortiranje, razsek, hlajenje, zamrzovanje, soljenje, odstranjevanje kož ali snovi s specifičnim tveganjem;
- (i) skladiščenje živalskih stranskih proizvodov;
- (j) skladiščenje pridobljenih proizvodov, namenjenih:
  - (i) odstranjevanju z odlaganjem na odlagališču ali sežigom oziroma namenjenih predelavi ali odstranjevanju s sosežigom;
  - (ii) uporabi kot gorivo za zgorevanje;
  - (iii) uporabi kot krma, razen obratov ali objektov, odobrenih ali registriranih v skladu z Uredbo (ES) št. 183/2005;
  - (iv) uporabi kot organska gnojila in sredstva za izboljšanje tal razen skladiščenja na kraju neposredne uporabe.

2. V odobritvi iz odstavka 1 je navedeno ali so obrati ali objekti odobreni za operacije z živalskimi stranskimi proizvodi in/ali pridobljenimi proizvodi:

- (a) določene kategorije, navedene v členih 8, 9 ali 10, ali
- (b) več kot ene kategorije iz členov 8, 9 ali 10, z navedbo, ali se takšne operacije izvajajo:
  - (i) stalno pod pogoji strogega ločevanja, ki preprečuje vsako tveganje v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, ali
  - (ii) začasno, pod pogoji, ki preprečujejo kontaminacijo, kot odziv na pomanjkanje zmogljivosti za takšne proizvode zaradi:
    - zelo razširjenega izbruha epizootske bolezni, ali
    - drugih izrednih in nepredvidenih okoliščin.

*Člen 25***Splošne higienske zahteve**

1. Nosilci dejavnosti za obrate ali objekte, ki so pod njihovim nadzorom in v katerih se izvajajo dejavnosti iz člena 24(1)(a) in (h), zagotovijo, da:

- (a) so zgrajeni na način, ki omogoča njihovo učinkovito čiščenje in dezinfekcijo, in da po potrebi konstrukcija tal omogoča lažje odtekanje tekočin;
- (b) imajo urejen dostop do ustreznih prostorov za osebno higieno, kot so stranišča, garderobe in umivalniki za osebje;
- (c) imajo uvedene ustrezne ukrepe za zaščito pred škodljivci, kot so žuželke, glodavci in ptice;
- (d) vzdržujejo inštalacije in opremo v dobrem stanju, in poskrbijo za redno umerjanje opreme za merjenje, in
- (e) imajo uvedene ustrezne ukrepe za čiščenje in razkuževanje vsebnikov in vozil, da se prepreči tveganja za kontaminacijo.

2. Vsaka oseba, ki dela v obratu ali objektu iz odstavka 1, nosi ustrezno, čisto in po potrebi zaščitno obleko.

Kadar je primerno, v posameznem obratu ali objektu:

- (a) osebe, ki delajo v nečistem sektorju, ne smejo vstopiti v čisti sektor, če pred tem ne zamenjajo delovne obleke in obutve ali če ju ne razkužijo;
- (b) opreme in strojev ni dovoljeno prenašati iz nečistega sektorja v čisti sektor, če niso pred tem očiščeni in razkuženi, in
- (c) nosilec dejavnosti določi postopek v zvezi z gibanjem oseb, namenjen nadzoru gibanja oseb in opisu pravilne uporabe razkuževalnikov obutve in koles prevoznih sredstev.

3. V obratih ali objektih, v katerih se izvajajo dejavnosti iz člena 24(1)(a):

- (a) se z živalskimi stranskimi proizvodi ravna tako, da se preprečijo tveganja za kontaminacijo;
- (b) se živalski stranski proizvodi predelajo čim prej. Po predelavi se s pridobljenimi proizvodi ravna in jih skladišči tako, da se preprečijo tveganja za kontaminacijo;
- (c) kadar je primerno, se med vsako predelavo živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov vsi deli živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov obdelajo pri določeni temperaturi in določenem času ter prepreči tveganja ponovne kontaminacije;

▼B

- (d) nosilci dejavnosti redno preverjajo ustrezne parametre, zlasti temperaturo, pritisk, čas, velikost delcev, kadar je primerno, z avtomatskimi napravami;
- (e) se za vse dele obratov ali objektov uvedejo in dokumentirajo postopki čiščenja.

*Člen 26***Ravnanje nosilcev živilske dejavnosti z živalskimi stranskimi proizvodi**

1. Obdelava, predelava ali skladiščenje živalskih stranskih proizvodov v obratih ali objektih, odobrenih ali registriranih v skladu s členom 4 Uredbe (ES) št. 853/2004 ali v skladu s členom 6 Uredbe (ES) št. 852/2004, se izvede v skladu s pogoji, ki preprečujejo navzkrižno kontaminacijo, in po potrebi v za to namenjenem delu obrata ali objekta.
2. Skladiščenje, obdelava ali predelava surovin za proizvodnjo želatine in kolagena, ki nista namenjena za prehrano ljudi, lahko poteka v obratih, ki so bili posebej odobreni v skladu s točko 5 poglavja I oddelka XIV in točko 5 poglavja I oddelka XV Priloge III k Uredbi (ES) št. 853/2004, pod pogojem da se tveganje za prenos bolezni prepreči z ločevanjem takšnih surovin od surovin za proizvodnjo proizvodov živalskega izvora.
3. Odstavka 1 in 2 se uporabljata brez poseganja v podrobnejše zahteve iz veterinarske zakonodaje Skupnosti.

*Člen 27***Izvedbeni ukrepi**

Ukrepi za izvajanje tega oddelka in oddelka 1 tega poglavja se določijo glede:

- (a) zahtev v zvezi z infrastrukturo in opremo, ki veljajo v odobrenih obratih ali objektih;
- (b) higienskih zahtev, ki veljajo vse vrste ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi, vključno z ukrepi, ki spreminjajo higienske zahteve za obrate ali objekte iz člena 25(1);
- (c) pogojev in tehničnih zahtev za ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi ali pridobljenimi proizvodi in za njihovo obdelavo, pretvorbo, predelavo in skladiščenje ter pogoje za obdelavo odpadne vode;
- (d) dokazov, ki jih mora nosilec dejavnosti predložiti za validacijo obdelave, pretvorbe in predelave živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov v zvezi z njihovo sposobnostjo preprečevanja tveganj za javno zdravje in zdravje živali;
- (e) pogojev za ravnanje z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi iz ene ali več kategorij iz členov 8, 9 ali 10 v istem obratu ali objektu:
  - (i) kadar se takšne operacije izvajajo ločeno;

▼B

- (ii) kadar se takšne operacije izvajajo začasno v določenih okoliščinah;
- (f) pogojev za preprečevanje navzkrižne kontaminacije, kadar se živalski stranski proizvodi skladiščijo, obdelujejo ali predelujejo v za to namenjenem delu obrata ali objekta iz člena 26;
- (g) standardnih parametrov pretvorbe za objekte za pridelavo bioplina in komposta;
- (h) zahtev, ki veljajo za sežiganje ali sosežiganje v objektih z veliko in majhno zmogljivostjo iz člena 24(1)(b) in (c), in
- (i) zahtev, ki veljajo za zgorevanje živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov iz člena 24(1)(d).

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Oddelek 3

Lastni pregledi ter analiza tveganj in kritičnih nadzornih točk

Člen 28

Lastni pregledi

Nosilci dejavnosti vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo lastne preglede v svojih obratih ali objektih za spremljanje skladnosti s to uredbo. Nosilci dejavnosti zagotovijo, da noben živalski stranski proizvod ali pridobljen proizvod, za katerega obstaja sum ali se odkrije, da ni v skladu s to uredbo, ne zapusti obrata ali objekta, razen če je namenjen za odstranitev.

Člen 29

Analiza tveganj in kritičnih nadzornih točk

1. Nosilci dejavnosti, ki opravljajo eno od naslednjih dejavnosti, vzpostavijo, izvajajo in vzdržujejo stalen pisni postopek ali postopke na podlagi načel sistema analize tveganj in kritičnih nadzornih točk (HACCP) za:

- (a) predelavo živalskih stranskih proizvodov;
- (b) pretvorbo živalskih stranskih proizvodov v bioplin in kompost;
- (c) ravnanje z več kot eno kategorijo živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov in njihovo skladiščenje v istem obratu ali objektu;
- (d) proizvodnjo hrane za hišne živali.

2. Nosilci dejavnosti, kakor so navedeni v odstavku 1, zlasti:

- (a) opredelijo vsa tveganja, ki jih je treba preprečiti, odpraviti ali zmanjšati na sprejemljivo raven;

▼B

- (b) opredelijo kritične kontrolne točke pri koraku ali korakih, ko je nadzor nujen za preprečevanje ali odpravo tveganja ali njegovo zmanjšanje na sprejemljivo raven;
  - (c) določijo kritične meje na kritičnih kontrolnih točkah, ki sprejemljivost ločujejo od nesprejemljivosti, kar zadeva preprečevanje, odpravljanje ali zmanjševanje ugotovljenih tveganj;
  - (d) določijo in izvajajo učinkovite postopke spremljanja na kritičnih kontrolnih točkah;
  - (e) določijo korektivne ukrepe, kadar se pri spremljanju pokaže, da neka kritična kontrolna točka ni pod nadzorom;
  - (f) vzpostavijo postopke, da se preveri, ali so ukrepi, opredeljeni v točkah (a) do (e), popolni in učinkovito delujejo. Postopki verifikacije se izvajajo redno;
  - (g) določijo dokumente in evidenco, sorazmerne z naravo in obsegom dejavnosti poslovanja, da bi dokazali učinkovito uporabo ukrepov iz točk (a) do (f).
3. Ob vsaki spremembi proizvoda, postopka ali katere koli faze proizvodnje, predelave, skladiščenja ali distribucije nosilci dejavnosti pregledajo svoje postopke in uvedejo potrebne spremembe.
4. Ukrepi za lažje izvajanje tega člena se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3).

*Člen 30***Nacionalne smernice za dobro prakso**

1. Pristojni organi po potrebi spodbujajo pripravo, razširjanje in prostovoljno uporabo nacionalnih smernic za dobro prakso, zlasti za izvajanje načel HACCP iz člena 29. Nosilci dejavnosti lahko takšne smernice uporabljajo prostovoljno.
2. Pristojni organ oceni nacionalne smernice, da se zagotovi:
  - (a) da so oblikovane v posvetovanju s predstavniki strani, na katerih interese bi lahko močno vplivale, in so jih razširili sektorji nosilcev dejavnosti, ter
  - (b) da je njihova vsebina izvedljiva za sektorje, na katere se nanašajo.

*POGLAVJE II****Dajanje na trg***

Oddelek 1

Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi za krmljenje rejnih živali razen kožuharjev*Člen 31***Dajanje na trg**

1. Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi, namenjeni za krmljenje rejnih živali razen kožuharjev, se lahko dajejo na trg samo, če:

▼B

- (a) so snovi kategorije 3 ali so pridobljeni iz snovi kategorije 3, ki niso snovi iz člena 10(n), (o) in (p);
- (b) so bili zbrani ali predelani, kakor je ustrezno, v skladu s pogoji za sterilizacijo pod pritiskom ali drugimi pogoji za preprečevanje tveganj za javno zdravje in zdravje živali v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 15, in vsakim ukrepom, ki je bil določen v skladu z odstavkom 2 tega člena, ter
- (c) izvirajo iz odobrenih ali registriranih obratov ali objektov za zadevne živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode.

2. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko določijo glede pogojev, pri katerih se upošteva javno zdravje in zdravje živali, za zbiranje, predelavo in obdelavo živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, kakor je določeno v odstavku 1.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Oddelek 2

Organska gnojila in sredstva za izboljšanje tal

Člen 32

Dajanje na trg in uporaba

1. Organska gnojila in sredstva za izboljšanje tal se lahko dajejo na trg in uporabljajo, če:

- (a) so pridobljena iz snovi kategorije 2 ali kategorije 3;
- (b) so proizvedena v skladu s pogoji za sterilizacijo pod pritiskom ali drugimi pogoji za preprečevanje tveganj za javno zdravje in zdravje živali v skladu z zahtevami, določenimi v skladu s členom 15, in vsakim ukrepom, ki je bil določen v skladu z odstavkom 3 tega člena;
- (c) izvirajo iz odobrenih ali registriranih objektov ali obratov, kakor je ustrezno, in
- (d) če gre za mesno-kostno moko, pridobljeno iz snovi kategorije 2, in predelane živalske beljakovine, namenjene za uporabo kot organska gnojila in sredstva za izboljšanje tal ali za uporabo v njih, zmešana s komponento, ki prepreči nadaljnjo uporabo mešanice za namene krmljenja, in označena v skladu z ukrepi, sprejetimi v skladu z odstavkom 3.

Poleg tega se presnovni ostanki od pretvorbe v bioplin ali kompost lahko dajejo na trg in uporabljajo kot organska gnojila ali sredstva za izboljšanje tal.

Države članice lahko sprejmejo ali ohranijo nacionalna pravila, ki določajo dodatne pogoje ali omejujejo uporabo organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal, če so takšna pravila upravičena zaradi zaščite javnega zdravja in zdravja živali.

▼B

2. Z odstopanjem od točke (d) odstavka 1 se mešanje ne zahteva za snovi, katerih uporaba za namene krmljenja je izključena zaradi njihove sestave ali embalaže.
3. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko določijo glede:
- (a) pogojev, pri katerih se upošteva javno zdravje in zdravje živali, za proizvodnjo in uporabo organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal;
  - (b) sestavin ali snovi za označitev organskih gnojil in sredstev za izboljšanje tal;
  - (c) sestavin za mešanje z organskimi gnojili in sredstvi za izboljšanje tal;
  - (d) dodatnih pogojev, kot so metode, ki jih je treba uporabiti pri označitvi, in minimalna razmerja, ki jih je treba upoštevati pri pripravi mešanice, da se izključi uporaba takšnih gnojil ali sredstev za izboljšanje tal za namene krmljenja, in
  - (e) primerov, ko sestava ali embalaža omogoča, da se snovi izvzamejo od zahteve za mešanje.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Oddelek 3

Pridobljeni proizvodi, ki jih ureja druga zakonodaja skupnosti

Člen 33

Dajanje na trg

Nosilci dejavnosti lahko dajo na trg naslednje pridobljene proizvode:

- (a) kozmetične izdelke, kakor so opredeljeni v členu 1(1) Direktive 76/768/EGS;
- (b) aktivne medicinske pripomočke za vsaditev, kakor so opredeljeni v členu 1(2)(c) Direktive 90/385/EGS;
- (c) medicinske pripomočke, kakor so opredeljeni v členu 1(2)(a) Direktive 93/42/EGS;
- (d) in vitro diagnostične medicinske pripomočke, kakor so opredeljeni v členu 1(2)(b) Direktive 98/79/ES;
- (e) zdravila za uporabo v veterinarski medicini, kakor so opredeljena v členu 1(2) Direktive 2001/82/ES;
- (f) zdravila, kakor so opredeljena v členu 1(2) Direktive 2001/83/ES.

▼B*Člen 34***Proizvodnja**

1. Uvoz, zbiranje in premik živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, namenjenih v obrate ali objekte za proizvodnjo pridobljenih proizvodov, navedenih v členu 33, in proizvodnjo navedenih pridobljenih proizvodov, se izvajajo v skladu z zakonodajo Skupnosti iz navedenega člena.

Neuporabljene snovi iz takšnih obratov ali objektov se odstranjujejo v skladu z navedeno zakonodajo.

2. Vendar se ta uredba uporablja, kadar zakonodaja Skupnosti iz člena 33 ne zagotavlja pogojev za nadzor možnih tveganj za javno zdravje in zdravje živali v skladu s cilji te uredbe.

Oddelek 4

Drugi pridobljeni proizvodi*Člen 35***Dajanje na trg hrane za hišne živali**

Nosilci dejavnosti lahko dajo na trg hrano za hišne živali, če:

- (a) so proizvodi pridobljeni iz:
  - (i) snovi kategorije 3, ki niso snovi iz člena 10(n), (o) in (p);
  - (ii) snovi kategorije 1 iz člena 8(c) v skladu s pogoji, določenimi v skladu s točko (a) prvega pododstavka člena 40, kadar gre za uvoženo hrano za hišne živali ali hrano za hišne živali, proizvedeno iz uvoženih snovi, ali
  - (iii) snovi iz člena 10(a) ter (b)(i) in (ii), kadar gre za surovo hrano za hišne živali, in
- (b) zagotovijo nadzor tveganj za javno zdravje in zdravje živali z varno obdelavo v skladu s členom 38, kadar zagotavljanje varnega izvora v skladu s členom 37 ne zagotavlja zadostnega nadzora.

*Člen 36***Dajanje na trg drugih pridobljenih proizvodov**

Nosilci dejavnosti lahko dajejo na trg pridobljene proizvode, ki niso proizvodi iz členov 31, 32, 33 in 35, če:

- (a) navedeni proizvodi:
  - (i) niso namenjeni za uporabo za krmo za rejne živali ali za uporabo na zemljišču, na katerem se krmijo takšne živali, ali
  - (ii) so namenjeni za krmljenje kožuharjev, ter

▼B

- (b) zagotavljajo nadzor tveganj za javno zdravje in zdravje živali:
- (i) z zagotavljanjem varnega izvora v skladu s členom 37;
  - (ii) z varno obdelavo v skladu s členom 38, kadar zagotavljanje varnega izvora ne zagotavlja zadostnega nadzora, ali
  - (iii) s preverjanjem, ali se proizvodi uporabljajo samo za varne končne uporabe v skladu s členom 39, kadar varna obdelava ne zagotavlja zadostnega nadzora.

*Člen 37***Varen izvor**

1. Varen izvor vključuje uporabo snovi:
  - (a) ki ne povzročajo nesprejemljiva tveganja za javno zdravje in zdravje živali;
  - (b) ki so bile zbrane in prepeljane s točke zbiranja v proizvodni obrat ali objekt pod pogoji, ki izključujejo tveganja za javno zdravje in zdravje živali, ali
  - (c) so bile uvožene v Skupnost in prepeljane s točke prvega vstopa v proizvodni obrat ali objekt pod pogoji, ki izključujejo tveganja za javno zdravje in zdravje živali.
2. Za namene varnega izvora nosilci dejavnosti zagotovijo dokumentacijo zahtev odstavka 1, po potrebi vključno z dokazilom o varnosti biovarnostnih ukrepov, sprejetih, da se izključijo tveganja za javno zdravje in zdravje živali, ki izvirajo iz vhodne snovi.

Takšna dokumentacija se hrani in mora biti dostopna pristojnemu organu na njegovo zahtevo.

V primeru iz točke (c) odstavka 1 pošiljke spremlja zdravstveno spričevalo, ki ustreza vzorcu, sprejetem v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3).

*Člen 38***Varna obdelava**

Varna obdelava vključuje uporabo proizvodnega procesa za uporabljeno snov, ki na sprejemljivo raven zmanjša tveganja za javno zdravje in zdravje živali, ki ga povzročajo uporabljena snov ali druge snovi, ki so posledica proizvodnega procesa.

Zlasti s testiranjem končnega proizvoda se zagotovi, da pridobljeni proizvodi ne povzročajo nobenih nesprejemljivih tveganj za javno zdravje in zdravje živali.

▼B*Člen 39***Varne končne uporabe**

Varne končne uporabe vključujejo uporabo pridobljenih proizvodov:

- (a) pod pogoji, ki ne povzročajo nobenega nesprejemljivega tveganja za javno zdravje in zdravje živali, ali
- (b) ki lahko povzročijo tveganje za javno zdravje in zdravje živali za posebne namene, če je takšna uporaba upravičena s cilji, ki jih določi zakonodaja Skupnosti, zlasti glede zaščite javnega zdravja in zdravja živali.

*Člen 40***Izvedbeni ukrepi**

Ukrepi za izvajanje tega oddelka se lahko določijo glede naslednjega:

- (a) pogojev za dajanje na trg uvožene hrane za hišne živali ali hrane za hišne živali, proizvedene iz uvoženih snovi, iz snovi kategorije 1 iz člena 8(c);
- (b) pogojev za varen izvor in premik snovi, ki jih je treba uporabljati v pogojih, ki izključujejo tveganja v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali;
- (c) dokumentacije iz prvega pododstavka člena 37(2);
- (d) parametrov proizvodnega procesa iz prvega odstavka člena 38, zlasti glede uporabe fizične ali kemične obdelave uporabljenih snovi;
- (e) zahtev testiranja, ki veljajo za končni proizvod, in
- (f) pogojev za varno uporabo pridobljenih proizvodov, ki povzročajo tveganje za javno zdravje ali zdravje živali.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*POGLAVJE III****Uvoz, tranzit in izvoz****Člen 41***Uvoz in tranzit**

1. Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi se uvozijo v Skupnost ali so v tranzitu skozi Skupnost v skladu:

- (a) z ustreznimi zahtevami te uredbe in njenimi izvedbenimi ukrepi za določene živalske stranske proizvode ali pridobljene proizvode, ki so vsaj tako strogi kot tisti, ki veljajo za proizvodnjo ali dajanje na trg takšnih živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov znotraj Skupnosti;

▼B

- (b) s pogoji, priznanimi za vsaj enakovredne zahtevam, ki v okviru zakonodaje Skupnosti veljajo za proizvodnjo ali dajanje na trg takšnih živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov, ali
- (c) kadar gre za živalske stranske proizvode in pridobljene proizvode iz členov 33, 35 in 36, z zahtevami iz teh členov.

Ukrepi, navedeni v točki (b) prvega pododstavka, namenjeni spreminjanju nebitvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

2. Z odstopanjem od odstavka 1 se uvoz in tranzit:

- (a) snovi s specifičnim tveganjem izvaja samo v skladu z Uredbo (ES) št. 999/2001;
- (b) živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov, mešanih ali kontaminiranih s katerim koli odpadkom s seznama nevarnih odpadkov iz Odločbe 2000/532/ES, izvaja samo, če izpolnjujejo zahteve Uredbe (ES) št. 1013/2006;
- (c) snovi kategorije 1, kategorije 2 in iz njih pridobljenih proizvodov, ki niso namenjene za proizvodnjo pridobljenih proizvodov iz členov 33, 35 in 36, izvaja samo, če so pravila za njihov uvoz sprejeta v skladu s členom 42(2)(a);
- (d) živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov za namene iz člena 17(1) izvaja v skladu z nacionalnimi ukrepi, ki zagotavljajo nadzor tveganj za javno zdravje in zdravje živali, do sprejetja usklajenih pogojev iz člena 17(2).

3. Kadar gre za uvoz in tranzit snovi kategorije 3 in iz njih pridobljenih proizvodov, se določijo ustrezne zahteve iz točke (a) prvega pododstavka odstavka 1.

Navedene zahteve lahko določajo, da morajo pošiljke:

- (a) prihajati iz tretje države ali dela tretje države, ki je uvrščena oziroma uvrščen na seznam v skladu z odstavkom 4;
- (b) prihajati iz obratov ali objektov, ki jih odobri ali registrira pristojni organ tretje države izvora in je na seznamu za navedeni namen, in
- (c) med prevozom do vstopne točke v Skupnost, na kateri se izvajajo veterinarski pregledi, spremljati dokumenti, kot so komercialni dokument ali zdravstveno spričevalo, kadar je primerno pa izjava, ki ustreza vzorcu, določenemu v skladu s točko (d) prvega pododstavka člena 42(2).

▼B

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Dokler niso sprejete zahteve iz točk (a) in (c) drugega pododstavka, države članice navedene zahteve določijo v nacionalnih ukrepih.

4. Sezname tretjih držav ali delov tretjih držav, iz katerih je dovoljen uvoz ali tranzit živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov v oziroma po Skupnosti, se določijo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3), upoštevajoč zlasti:

- (a) zakonodajo tretje države;
- (b) organizacijo pristojnega organa ter njegovih inšpekcijskih služb v tretji državi, pooblastila navedenih služb, nadzor nad njimi in njihova pooblastila za učinkovito spremljanje uporabe njihove zakonodaje;
- (c) dejanske zdravstvene pogoje, ki veljajo za proizvodnjo, izdelavo, ravnanje s proizvodi živalskega izvora, skladiščenje in odpremo teh proizvodov, namenjenih v Skupnost;
- (d) jamstva, ki jih lahko da tretja država glede skladnosti z ustreznimi zdravstvenimi pogoji;
- (e) izkušnje pri trženju proizvoda iz tretje države ter rezultate opravljenih uvoznih pregledov;
- (f) rezultate vseh inšpekcijskih pregledov Skupnosti v tretji državi;
- (g) zdravstveni status rejnih živali, drugih domačih živali in prostoživečih živali v tretji državi, ob upoštevanju zlasti eksotičnih boleznih živali ter vseh vidikov splošnih zdravstvenih razmer v državi, ki bi lahko pomenile tveganje za javno zdravje in zdravje živali v Skupnosti;
- (h) točnost in hitrost, s katero tretja država sporoča informacije o obstoju infekcijskih ali kužnih boleznih živali na svojem ozemlju, zlasti boleznih s seznama Kodeksa o zdravstvenem varstvu kopenskih živali in Kodeksa zdravstvenega varstva vodnih živali Mednarodnega urada za zdravje živali;
- (i) veljavnih predpisov o preprečevanju in nadzoru infekcijskih ali kužnih boleznih živali, ki veljajo v tretji državi, in njihovem izvajanju, vključno s pravili o uvozu iz drugih tretjih držav.

Sezname obratov in objektov iz točke (b) drugega pododstavka odstavka 3 se posodablja in sporočajo Komisiji in državam članicam ter dajo na voljo javnosti.

Člen 42

Izvedbeni ukrepi

1. Ukrepi za izvajanje člena 41, s katerimi se zaradi varovanja javnega zdravja in zdravja živali iz uvoza ali tranzita lahko izključijo živalski stranski proizvodi ali pridobljeni proizvodi, proizvedeni v določenih obratih ali objektih, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3).

2. Drugi ukrepi za izvajanje člena 41 se določijo glede:

- (a) pogojev za uvoz in tranzit snovi kategorije 1 in kategorije 2 ter iz njih pridobljenih proizvodov;
- (b) omejitev v zvezi z javnim zdravjem in zdravjem živali, veljavnih za uvožene snovi kategorije 3 ali iz njih pridobljene proizvode, ki se lahko določijo s sklicevanjem na sezname Skupnosti tretjih držav ali delov tretjih držav, pripravljene v skladu s členom 41(4) ali za druge namene javnega zdravja ali zdravja živali;
- (c) pogojev za proizvodnjo živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov v obratih ali objektih v tretjih državah; takšni pogoji lahko vključujejo načine nadzora takšnih obratov in objektov, ki ga izvaja zadevni pristojni organ, in lahko izvzamejo nekatere vrste obratov ali objektov, ki ravnajo z živalskimi stranskimi proizvodi ali pridobljenimi proizvodi, odobritve ali registracije iz točke (b) drugega pododstavka člena 41(3), in
- (d) modelov zdravstvenih spričeval, komercialnih dokumentov in izjav, ki spremljajo pošiljke in določajo pogoje, pod katerimi je mogoče izjaviti, da so zadevni živalski stranski proizvodi ali pridobljeni proizvodi zbrani ali proizvedeni v skladu z zahtevami te uredbe.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

Člen 43

Izvoz

1. Izvoz živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov, namenjenih za sežiganje ali odlagališče, je prepovedan.

2. Izvoz živalskih stranskih proizvodov in pridobljenih proizvodov v tretje države, ki niso članice OECD, za uporabo v objektih za pridelavo bioplina ali kompostiranje, je prepovedan.

3. Snovi kategorije 1, kategorije 2 in iz njih pridobljeni proizvodi se izvažajo samo za namene, ki niso navedeni v odstavkih 1 in 2, če so pravila za njihov izvoz določena.

▼B

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

4. Člen 12 Uredbe (ES) št. 178/2002 se glede živil in krme, ki se izvažajo iz Skupnosti, smiselno uporablja za izvoz snovi kategorije 3 ali iz njih pridobljenih proizvodov v skladu s to uredbo.

5. Z odstopanjem od odstavkov 3 in 4 se izvoz:

- (a) snovi s specifičnim tveganjem izvaja samo v skladu z Uredbo (ES) št. 999/2001;
- (b) živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov, mešanih ali onesnaženih s katerim koli odpadkom s seznama nevarnih odpadkov iz Odločbe 2000/532/ES, izvaja samo, če izpolnjujejo zahteve Uredbe (ES) št. 1013/2006.

NASLOV III

URADNI NADZOR IN KONČNE DOLOČBE*POGLAVJE I****Uradni nadzor****Člen 44***Postopek odobritve**

1. Pristojni organ odobri obrate ali objekte samo, če obisk na mestu samem pred začetkom katere koli dejavnosti pokaže, da ti izpolnjujejo ustrezne zahteve, določene v skladu s členom 27.

2. Pristojni organ lahko izda pogojno odobritev, če se ob obisku na mestu samem izkaže, da obrat ali objekt izpolnjuje vse zahteve v zvezi z infrastrukturo in opremo, da se zagotovi uporaba operativnih postopkov v skladu s to uredbo. Polno odobritev izda le, če se ob ponovnem obisku na mestu samem v treh mesecih po izdaji pogojne odobritve izkaže, da obrat ali objekt izpolnjuje druge zahteve iz odstavka 1. Če je prišlo do očitnega napredka, toda obrat ali objekt še vedno ne izpolnjuje vseh teh zahtev, lahko pristojni organ podaljša pogojno odobritev. Vendar pogojna odobritev ne sme trajati dlje od šestih mesecev.

3. Nosilci poskrbijo, da obrat ali objekt preneha delovati, če pristojni organ odobritev umakne ali v primeru pogojne odobritve le-te podaljša ali ne izda polne odobritve.

*Člen 45***Uradni nadzor**

1. Brez poseganja v člen 5 pristojni organ v rednih časovnih razdobjih izvaja uradni nadzor in pregled ravnanja z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi, ki sodijo na področje uporabe te uredbe.

▼B

2. Člena 41 in 42 Uredbe (ES) št. 882/2004 se smiselno uporablja za uradni nadzor, ki se izvaja za preverjanje skladnosti s to uredbo.

3. Pristojni organ pri izvajanju uradnega nadzora lahko upošteva spoštovanje smernic dobre prakse.

4. Lahko se določijo podrobne določbe za izvajanje tega člena, vključno s pravili o referenčnih metodah za mikrobiološke analize.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 46***Začasni odvzem, odvzem in prepoved izvajanja dejavnosti**

1. Če uradni nadzor in pregled, ki ga izvede pristojni organ, razkrije, da ena ali več zahtev te uredbe ni izpolnjenih, pristojni organ ustrezno ukrepa.

Pristojni organ, kakor je primerno naravi in resnosti pomanjkljivosti ter mogočemu tveganju za zdravje ljudi in zdravje živali, zlasti:

(a) začasno odvzame odobritve obratov ali objektov v skladu s to uredbo, če:

(i) pogoji za odobritev ali delovanje obrata ali objekta niso več izpolnjeni;

(ii) se lahko od nosilca dejavnosti pričakuje, da v primernem roku odpravi pomanjkljivosti, ter

(iii) možna tveganja za javno zdravje in zdravje živali ne zahtevajo ukrepanja v skladu s točko (b);

(b) odvzame odobritve obratov ali objektov v skladu s to uredbo, če:

(i) pogoji za odobritev ali delovanje obrata ali objekta niso več izpolnjeni, ter

(ii) se od nosilca dejavnosti ne more pričakovati, da v primernem roku odpravi pomanjkljivosti:

— iz razlogov v zvezi z infrastrukturo obrata ali objekta,

— iz razlogov v zvezi z osebno sposobnostjo nosilca dejavnosti ali osebjem pod njegovim nadzorom, ali

— zaradi nevarnih tveganj za javno zdravje in zdravje živali, ki zahtevajo večje spremembe v delovanju obrata ali objekta, preden lahko nosilec dejavnosti zaprosi za ponovno odobritev;

▼B

(c) uvede posebne pogoje za obrate in objekte, da se odpravijo obstoječe pomanjkljivosti.

2. Pristojni organ, kakor je primerno naravi in resnosti pomanjkljivosti ter mogočemu tveganju za javno zdravje in zdravje živali, nosilec dejavnosti iz členov 23(1) in (3) ter 24(1) začasno ali trajno prepove izvajanje dejavnosti iz te uredbe, po prejemu informacij, ki navajajo:

(a) da zahteve zakonodaje Skupnosti niso izpolnjene, in

(b) da takšne operacije povzročajo možna tveganja za javno zdravje in zdravje živali.

*Člen 47***Seznami**

1. Vsaka država članica pripravi seznam obratov, objektov in nosilcev dejavnosti, ki so bili odobreni ali registrirani v skladu s to uredbo na njenem ozemlju.

Vsakemu odobrenemu ali registriranemu obratu, objektu ali nosilcu dejavnosti se dodeli uradna številka, ki identificira obrat, objekt ali nosilca dejavnosti glede na naravo njegovih dejavnosti.

Če je primerno, država članica navede uradno številko, ki je bila obratu, objektu ali nosilcu dejavnosti dodeljena v skladu z drugo zakonodajo Skupnosti.

Države članice dajo na voljo Komisiji in državam članicam sezname odobrenih ali registriranih obratov, objektov ali nosilcev dejavnosti.

Države članice posodablajo sezname odobrenih ali registriranih obratov, objektov in nosilcev dejavnosti ter jih dajo na voljo drugim državam članicam in javnosti.

2. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko določijo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3), zlasti glede:

(a) oblike seznamov iz odstavka 1, in

(b) postopka omogočanja dostopnosti do seznamov iz odstavka 1.

*Člen 48***Nadzor odpremljanja v druge države članice**

1. Kadar nosilec dejavnosti namerava v drugo državo članico odpremiti snovi kategorije 1, kategorije 2 in mesno-kostno moko ali živalske maščobe, pridobljene iz snovi kategorije 1 ali kategorije 2, o tem obvesti pristojni organ države članice izvora in pristojni organ namembne države članice.

▼B

Pristojni organ namembne države članice se v določenem obdobju na podlagi vloge nosilca dejavnosti odloči:

- (a) da zavrne prejem pošiljke;
- (b) da brezpogojno sprejme to pošiljko, ali
- (c) da za sprejem pošiljke postavi pogoje:
  - (i) če pridobljeni proizvodi niso bili sterilizirani pod pritiskom, jih je treba tako obdelati, ali
  - (ii) živalski stranski proizvodi ali iz njih pridobljeni proizvodi morajo izpolnjevati vse pogoje za odpremljanje pošiljk, ki so upravičeni za zaščito javnega zdravja in zdravja živali, za zagotovitev, da se z živalskimi stranskimi proizvodi in pridobljenimi proizvodi ravna v skladu s to uredbo.

2. Obrazci za vloge nosilcev dejavnosti iz odstavka 1 se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3).

3. Pristojni organ države članice izvora v skladu s Sklepom 2004/292/ES prek sistema Traces obvesti pristojni organ namembne države članice o odpremi vsake pošiljke, poslani namembni državi članici:

- (a) živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov iz odstavka 1;
- (b) predelanih živalskih beljakovin, pridobljenih iz snovi kategorije 3.

Kadar je pristojni organ namembne države članice obveščen o odpremi, prek sistema Traces obvesti pristojni organ države članice izvora o prihodu vsake pošiljke.

4. Snovi kategorije 1 in kategorije 2, mesno-kostna moka ter živalske maščobe iz odstavka 1 se pošljejo neposredno v namembni obrat ali objekt, ki mora biti pred tem registriran ali odobren v skladu s členi 23, 24 in 44, ali, kadar gre za gnoj, na namembno kmetijo.

5. Kadar so živalski stranski proizvodi ali pridobljeni proizvodi poslani v druge države članice prek ozemlja tretje države, so poslani v pošiljkah, zapечатanih v državi članici izvora, spremlja pa jih zdravstveno pričevalo.

Zapečatenе pošiljke ponovno vstopijo v Skupnost samo prek mejne kontrolne točke v skladu s členom 6 Direktive 89/662/EGS.

6. Z odstopanjem od odstavkov 1 do 5 so živalski stranski proizvodi ali pridobljeni proizvodi, navedeni v teh odstavkih, ki so mešani ali kontaminirani s katerim koli odpadkom s seznama nevarnih odpadkov iz Odločbe 2000/532/ES, poslani v drugo državo članico samo, če izpolnjujejo zahteve Uredbe (ES) št. 1013/2006.

▼B

7. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko sprejmejo glede:
- (a) določenega obdobja za odločitev pristojnega organa iz odstavka 1;
  - (b) dodatnih pogojev za odpremo živalskih stranskih proizvodov ali pridobljenih proizvodov iz odstavka 4;
  - (c) vzorcev zdravstvenih spričeval, ki morajo spremljati pošiljke, poslane v skladu z odstavkom 5, in
  - (d) pogojev, pod katerimi se lahko živalski stranski proizvodi ali iz njih pridobljeni proizvodi, namenjeni za uporabo na razstavah, pri umetniških dejavnostih, za diagnostične, izobraževalne ali raziskovalne namene, pošljejo drugim državam članicam z odstopanjem od odstavkov 1 do 5 tega člena.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

8. V ukrepih za izvajanje tega člena so lahko določeni pogoji, v skladu s katerimi lahko pristojni organi z odstopanjem od odstavkov 1 do 4 dovolijo:
- (a) odpremo gnoja, ki se prevaža med dvema točkama na isti kmetiji ali med kmetijami v obmejnih regijah držav članic s skupno mejo;
  - (b) odpremo drugih živalskih stranskih proizvodov, ki se prevažajo med obrati ali objekti v obmejnih regijah držav članic s skupno mejo, in
  - (c) prevoz poginjenih hišnih živali na sežig v obrat ali objekt v obmejni regiji druge države članice s skupno mejo.

Ti ukrepi, namenjeni spreminjanju nebistvenih določb te uredbe z njenim dopolnjevanjem, se sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom s pregledom iz člena 52(4).

*Člen 49***Nadzor Skupnosti v državah članicah**

1. Izvedenci Komisije lahko izvajajo preglede na kraju samem v sodelovanju s pristojnimi organi držav članic in v obsegu, ki zagotavlja enotno uporabo te uredbe.

Država članica, na ozemlju katere se pregledi izvajajo, zagotovi izvedencem vso potrebno pomoč za izvajanje njihovih nalog.

Komisija obvesti pristojni organ o rezultatih opravljenih pregledov.

▼B

2. Ukrepi za izvajanje tega člena se lahko sprejmejo v skladu z regulativnim postopkom iz člena 52(3), zlasti glede postopka za sodelovanje z nacionalnimi organi.

*Člen 50***Uporaba Uredbe (ES) št. 882/2004 za namene določenega nadzora**

1. Člen 46 Uredbe (ES) št. 882/2004 se smiselno uporablja za nadzor, ki ga v tretjih državah izvaja Skupnost za preverjanje skladnosti s to uredbo.

2. Člen 50(1)(a) Uredbe (ES) št. 882/2004 se smiselno uporablja za postopno uvajanje zahtev člena 41(3) te uredbe.

3. Člen 52 Uredbe (ES) št. 882/2004 se smiselno uporablja za nadzor tretjih držav v državah članicah v zvezi z operacijami v skladu s to uredbo.

*POGLAVJE II****Končne določbe****Člen 51***Nacionalne določbe**

Države članice sporočijo Komisiji besedilo določb nacionalne zakonodaje, ki jo sprejmejo na področjih, ki so v njihovi pristojnosti in se neposredno nanašajo na pravilno izvajanje te uredbe.

*Člen 52***Postopek v odboru**

1. Komisiji pomaga Stalni odbor za prehranjevalno verigo in zdravje živali, ustanovljen s členom 58(1) Uredbe (ES) št. 178/2002.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 3 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

3. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člena 5 in 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

Rok iz člena 5(6) Sklepa 1999/468/ES je tri mesece.

4. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

5. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1) do (4) in 5(b) ter člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

▼B

Roki iz člena 5a(3)(c), (4)(b) in (4)(e) Sklepa 1999/468/ES so dva meseca, en mesec oziroma dva meseca.

6. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporabljata člen 5a(1), (2), (4) in (6) in člen 7 Sklepa 1999/468/ES, ob upoštevanju določb člena 8 Sklepa.

*Člen 53***Kazni**

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve te uredbe, in sprejmejo vse ukrepe, potrebne za zagotovitev, da se te izvajajo. Predvidene kazni morajo biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne. Države članice Komisijo uradno obvestijo o navedenih določbah najpozneje do 4. junija 2011 in jo nemudoma uradno obvestijo o kakršnih koli njihovih naknadnih spremembah.

*Člen 54***Razveljavitev**

Uredba (ES) št. 1774/2002 se razveljavi z učinkom od 4. marca 2011. Sklicevanja na Uredbo (ES) št. 1774/2002 se štejejo za sklicevanja na to uredbo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge.

*Člen 55***Prehodni ukrep**

Obrati, objekti in uporabniki, odobreni ali registrirani v skladu z Uredbo (ES) št. 1774/2002 pred 4. marcem 2011, se štejejo za odobrene ali registrirane, kot je zahtevano, v skladu s to uredbo.

▼M2*Člen 56***Začetek veljavnosti**

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 4. marca 2011.

Člen 4 pa se za Mayotte, kot najbolj oddaljeno regijo v smislu člena 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Mayotte), uporablja od 1. januarja 2021. Živalski stranski proizvodi in pridobljeni proizvodi, ustvarjeni na Mayottu pred 1. januarjem 2021, se odstranijo v skladu s členom 19(1)(b) te uredbe.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

PRILOGA

KORELACIJSKA TABELA

Uredba (ES) št. 1774/2002	Ta uredba
člen 1	člena 1 in 2
člen 2	člen 3
člen 3(1)	člen 4(1) in (2)
člen 3(2)	člen 41(3), četrti pododstavek
člen 3(3)	člen 4(3), (4) in (5)
člen 4(1)	člen 8
člen 4(2)	členi 12, 15 in 16
člen 4(3)	člen 24(h), (i) in (j)
člen 4(4)	člen 41(2)(c), člen 43(3) in (5)(a)
člen 5(1)	člen 9
člen 5(2)	členi 13, 15 in 16
člen 5(3)	člen 24(h), (i) in (j)
člen 5(4)	člen 41(2)(c) in člen 43(3)
člen 6(1)	člen 10
člen 6(2)	členi 14, 15 in 16
člen 6(3)	člen 24(h), (i) in (j)
člen 7	člen 21
člen 8	člen 48
člen 9	člen 22
členi 10 do 15, 17 in 18	členi 23, 24, 27 in 44
člen 16	člen 6
člen 19	člen 31
člen 20(1)	člena 35 in 36
člen 20(2)	člen 32
člen 20(3)	člen 36
člen 21	—
člen 22	člen 11
člen 23	člena 17 in 18
člen 24	člen 19
člen 25	člena 28 in 29
člen 26	členi 45, 46 in 47
člen 27	člen 49
člen 28	člen 35(a)(ii) in člen 41(1)
člen 29	člena 41 in 42
člen 30	člen 41(1)(b)

▼B

Uredba (ES) št. 1774/2002	Ta uredba
člen 31	člen 50(1)
člen 32	—
člen 33	člen 52
člen 34	—
člen 35	člen 15(2) in člen 51
člen 36	—
člen 37	člen 54
člen 38	člen 56